

NORGES
IDRETTSFORBUND

Foto: Lasse Thun, Norges studentidrettsforbund

RAPPORT

Fra utvalget som har evaluert i hvilken grad NIF sentralt har evnet å ivareta norsk idretts viktigste interesser i forbindelse med koronakrisen.

1. Innledning

Koronapandemien er en svært alvorlig krise som rammet hele verden. Norge stengte ned 12. mars 2020. Dette fikk selvsagt omfattende konsekvenser for alle. Idretten ble hardt rammet fordi den omfatter så mange. Når idretten stoppes, vil dette kunne føre til passivitet og folkehelseproblemer i flere tiår fremover.

NIF tok pandemien og problemene på største alvor og fulgte opp smittevernregler, kommunikasjon og økonomiske konsekvenser av nedstengingen på en god måte.

Det er avdekket et stort frafall av medlemmer, utfordringer knyttet til frivillighet og utfordringer knyttet til motivasjon på toppidrettsnivå.

Det vil ta tid å bøte på skadene. NIF må ha oppmerksomhet knyttet til gjenoppbyggingen.

Idrett står sterkt i Norge. Vi må alle bidra til at barn og unge deltar i idrett, at toppidrettsutøvere får gode trenings- og konkurranseforhold og at mosjonsidretten har appell til folk i alle aldre. Det betyr bedre liv og helse for mange.

Anne Husebekk (s.)

Utvalgsleder

2. Utvalgets mandat og sammensetning

2.1 Idrettsstyrets behandling av saken:

Arbeidet med å evaluere idrettens koronaarbeid har blitt behandlet i idrettsstyret ved følgende anledninger:

- **Sak 78 i styremøte nr. 10 (2019-2021), 18. og 19. mai 2020**
Her ble spørsmålet om evaluering første gang satt på dagsorden, og idrettsstyret ba generalsekretæren komme tilbake til idrettsstyret med en plan for evaluering av idrettens håndtering av koronasituasjonen, herunder forslag til evalueringsutvalg.
- **Sak 90 i styremøte 11 (2019-2021), 22. juni 2020**
Dette var en oppfølging av sak 78 i styremøte 10 (2019-2021), og her ble vedtok idrettsstyret sammensetning og mandat for utvalget som skulle evaluere idrettens koronaarbeid.

I løpet av sommeren/høsten 2020, ble det tydelig at det var for tidlig å igangsette en evaluering av koronaarbeidet i NIF, all den tid idretten – og samfunnet for øvrig – stod midt oppe i meget uoversiktlig pandemisituasjon. Oppstart av evalueringsarbeidet ble derfor skjøvet ut i tid til tiden igjen var riktig for å igangsette arbeidet.

- **Sak 37 i) i styremøte 4 (2021-2023), 23. september 2021**
Generalsekretæren orienterte idrettsstyret om at det av ressursmessige hensyn har vært krevende å få igangsatt dette arbeidet. I tillegg krevde fortsatt selve Covid 19-håndteringen mye ressurser og oppmerksomhet av sentrale nøkkelpersoner på dette tidspunktet.

Generalsekretæren hadde i dette møtet en klar ambisjon om å komme tilbake til Idrettsstyret i løpet av høsten med en konkret oppfølgingsplan for arbeidet med en slik evaluering.

- **Sak 47 i styremøte 5 (2021-2023), 14. oktober 2021**
I dette møtet ble det igjen vedtatt et mandat og en sammensetning for det aktuelle evalueringsarbeidet. Idrettsstyret behandlet også en tentativ tidsplan og den ønskede kvalifikasjonen for en ekstern utvalgsleder.
- **Sak 56 i styremøte 6 (2021-2023), 16. november 2021**
Idrettsstyret vedtok at professor dr. med. Anne Husebekk skal lede utvalget som skal evaluere idrettens koronaarbeid.

2.2. Utvalgets mandat, sammensetning og arbeidsmetode

Idrettsstyret vedtok utvalgets endelige mandat i sak 47 i styremøte 5 (2021-2023), 14. oktober 2021:

Evalueringsutvalget skal vurdere i hvilken grad NIF sentralt har evnet å ivareta norsk idretts viktigste interesser i forbindelse med koronakrisen, herunder i hvilken grad:

- *NIF har bidratt til å sikre at idretten har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern*
- *NIF har bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten*
- *NIFs ledelse har utøvd og koordinert et velfungerende krise- og beredskapsarbeid*
- *NIF har bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov*
- *NIF har ivaretatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i krisen*
- *NIF har ivaretatt idrettens omdømme før, under og etter pandemien*

2.3 Utvalgets sammensetning

Idrettsstyret vedtok utvalgets endelige overordnede sammensetning i sak 47 i styremøte 5 (2021-2023), 14. oktober 2021:

- *Ekstern leder med ledererfaring fra store organisasjoner og krisehåndtering*
- *To representanter fra særforbund*
- *En representant fra idrettskrets*
- *En representant fra et idrettslag*
- *En representant fra NIFs utøverkomité*
- *NIF stiller med en sekretærressurs*

Utvalgets ble på denne bakgrunn sammensatt på følgende måte:

- Anne Husebekk – utvalgsleder
- Bjørn Soleng – generalsekretær Norges Svømmeforbund
- Ingvild Bretten Berg – generalsekretær Norges Skiforbund
- Kristin Setsaa – organisasjonssjef Nordland Idrettskrets
- Kaja Marie Marstrander – daglig leder Høybråten og Stovner Idrettslag
- Aida Dahlen – medlem av NIFs utøverkomité

I tillegg var det et ønske fra utvalgslederen å få inn personer i utvalget med hhv. kommunikasjonskunnskap og folkehelse- og forskningskunnskap. Derfor ble utvalget supplert med følgende to personer:

- Sigbjørn Aanes – tidligere kommunikasjonssjef i Høyre og statssekretær ved Statsministerens kontor, partner og seniorrådgiver First House
- Sameline Grimsgaard - dr. med, MPH, professor i epidemiologi og leder for Tromsøundersøkelsen. Har arbeidet med klinisk forskning og befolkningsundersøkelser, samt forskningsledelse.

Alt utvalgsarbeidet ble gjennomført vederlagsfritt.

2.4 Utvalgets arbeidsmetodikk

Utvalget hadde sitt første møte 25. januar 2022, og har totalt avholdt 2 digitale møter.

Et viktig utgangspunkt for utvalgets vurderinger har vært tidslinjen for NIFs arbeid med oppfølgingen av koronasituasjonen. Denne presenteres i rapporten kapittel 4.

Utvalget bestemte seg tidlig for å gjennomføre en digital spørreundersøkelse for å samle inn informasjon om hvordan idrettskretsene og særforbundene har oppfattet og bedømt NIFs arbeid underveis i pandemien. Denne ble sendt ut til 11 idrettskretser og 55 særforbund fra NIF 28. februar 2022, med svarfrist 14. mars 2022. Totalt ble undersøkelsen besvart av 28 særforbund og ni idrettskretser.

Utgangspunktet for spørsmålene som her ble stilt, var punktene i utvalgets mandat, slik disse ble gitt av idrettsstyret i sak 47 i styremøte 5 (2021-2023), 14. oktober 2021. En gruppe av utvalgets medlemmer, ledet av Sameline Grimsgaard, hadde et særskilt ansvar for å utarbeide spørsmålene i spørreundersøkelsen.

For utvalget har det vært viktig å også få et innblikk i hvordan utøversiden i norsk idrett har opplevd å bli ivaretatt underveis i pandemien. Utvalgsmedlem Aida Dahlen, som er medlem av NIFs utøverkomité, har bidratt med å innhente informasjon om dette. Denne dimensjonen er viktig å få et innblikk i, da NIF også skal ivareta en ansvarlig rolle som Olympisk og Paralympisk Komité.

Utvalgets viktigste kilder har altså vært tidslinjen, resultatene av den digitale spørreundersøkelsen, samt samtalene med eksterne aktører og innspillene fra utøvergruppen. I tillegg har flere av utvalgets egne medlemmer bidratt med verdifull innsikt i NIFs arbeid under pandemien. Totalt anser utvalget at dette har bidratt til et godt faktagrunnlag for de vurderinger som presenteres i denne rapporten.

Utvalget hatt fri tilgang til all skriftlig korrespondanse fra NIF i saken og alle styredokumenter og protokoller fra idrettsstyret i den aktuelle perioden.

3. Organisasjons- og styringsstrukturen i norsk idrett

I en situasjon hvor den norske idrettsorganisasjonen må håndtere en ekstern krisetilstand som omfatter alle medlemmene, settes idrettens organisasjons- og styringsstruktur under et betydelig press. I henhold til NIFs lov, ser disse strukturene slik ut:

Overordnet:

- Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) er en fellesorganisasjon for idretten i Norge.
- NIFs ting er norsk idretts høyeste myndighet. Under NIF hører følgende organisasjonsledd: Særforbund, idrettskretser, særkretser/regioner, idrettsråd og idrettslag. Idrettslag og særforbund er NIFs medlemmer.

Om idrettsstyret:

- Idrettsstyret er NIFs høyeste myndighet mellom idrettstingene. Idrettsstyret har det overordnede ansvar for allmenn idrettspolitik og andre felles oppgaver nasjonalt og internasjonalt. Idrettsstyret ledes av idrettspresidenten.
- Idrettsstyret skal blant annet:

- iverksette Idrettstingets vedtak,
- besørge den alminnelige forvaltning,
- vedta budsjett og fordele de midler som er til disposisjon,
- føre kontroll med organisasjonsleddenes økonomi.

Om generalsekretæren:

- Generalsekretæren er leder for sekretariatet. Generalsekretæren er ansvarlig for alle administrative funksjoner innen NIF og utfører de pålegg og setter i verk de vedtak som er truffet av Idrettsstyret. For øvrig arbeider generalsekretæren etter instruks utarbeidet av Idrettsstyret.

Om idrettskretsene:

- Idrettskretsen er et felles organ for idretten innen sitt geografiske område.
- Idrettskretsen skal arbeide med:
 - lovpålagte oppgaver og saker av felles interesse for idretten,
 - idrettspolitiske innsatsområder, spesielt overfor fylkeskommunen, regionale organer/etater og kommunene, for å styrke idrettens rolle og bedre idrettslagenes rammevilkår,
 - service- og støtteoppgaver overfor idrettsråd, særkretser/regioner og idrettslag for å styrke aktivitets-, kompetanse- og anleggsutviklingen,
 - informasjons- og opplysningsvirksomhet om idrettens verdier og verdiskapning.
- Idrettskretsene skal arbeide for å utvikle gode rammevilkår for et mangfoldig idrettstilbud uavhengig av særidrettens organisering.
- Alle idrettslag innen vedkommende område, som er opptatt i NIF, er medlemmer av idrettskretsen.

Om særforbundene:

- De enkelte idretter ledes av særforbund. Et særforbund består av idrettslag som er tatt opp i NIF og i særforbundet.
- Særforbundet er den høyeste faglige myndighet på sin(e) idrett(er)s område. Med faglig myndighet menes myndighet i saker som omfatter vedkommende særidrett med enkelte unntak, herunder blant annet:
 - spørsmål av organisasjonsmessig art som er felles for flere idretter,
 - spørsmål vedrørende barne- og ungdomsidrett som er felles for flere idretter
- Særforbundet skal utvikle egen aktivitet, organisasjon, økonomi og ansatte slik at den imøtekommer de krav og utfordringer særidrettens medlemmer, norsk idrett og internasjonal idrett stiller.

Om særkretsene:

- Særkretsens/regionens formål er å arbeide for idrettens utvikling innen kretsen/regionen og å fremme samarbeidet mellom lagene.
- Den skal bistå sitt forbund i alle spørsmål som gjelder idretten innen kretsen/regionen.

Om idrettsråd:

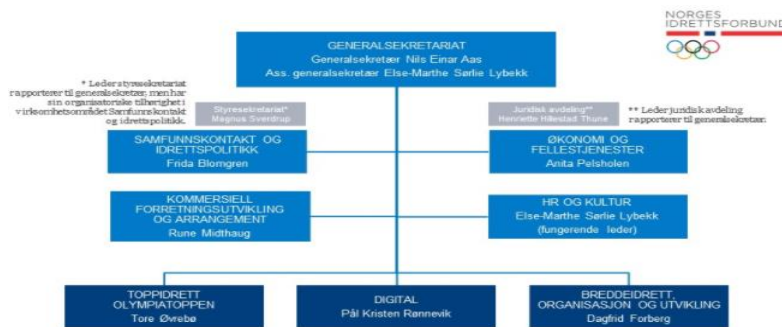
- I alle kommuner med mer enn tre idrettslag skal idrettslagene være tilsluttet et idrettsråd. Alle idrettslag innen vedkommende område, som er opptatt i NIF, er tilsluttet idrettsrådet.
- Idrettsrådet skal arbeide for best mulige forhold for idretten i kommunen. Idrettsrådet skal være en arena for samarbeid mellom lagene, mellom lagene og de kommunale myndigheter og mellom lagene og idrettskretsen. Idrettsrådet skal være et idrettspolitisk organisasjonsledd med oppgaver primært på kommunalt og interkommunalt nivå.

Alle saker som er av felles interesse for idretten skal sendes til kommunen gjennom idrettsrådet.

Norsk idrett i tall:

- 1,9 millioner medlemskap
- 55 særforbund
- 11 idrettskretser
- 328 idrettsråd
- 9 454 idrettslag

Organisasjonskart for NIFs sentraladministrasjon:

4. Tidslinje for NIF sentralt sitt arbeid med koronasituasjonen

Det har vært viktig for utvalget å få på plass en overordnet tidslinje for NIFs arbeid i koronasituasjonen. Dette arbeidet var svært omfattende og sammensatt, og i perioden fra

mars 2020 til nyåret 2022 var dette det arbeidet som tok klart mest ressurser og oppmerksomhet i NIFs sentraladministrasjon.

I det følgende presenteres den overordnede, kronologiske tidslinjen:

Mars 2020:

- **4. mars:** NIF etablerer en beredskapsgruppe for arbeidet med koronasituasjonen
- **12. mars:** NIF ber om at all idrett, treninger og konkurranser opphører med umiddelbar virkning.
- **16. mars:** NIF ber regjeringen om økonomisk strakstiltak for norsk idrett.
- **24. mars:** NIF ber alle idrettslag registrere økonomiske konsekvenser av koronapandemien gjennom eget digitalt verktøy.
- **31. mars:** NIF ber om umiddelbar avklaring fra helsedirektøren knyttet til usikkerhet rundt forbud mot/stengning av blant annet idrettsarrangementer, organisert idrettsaktivitet og svømmehaller.
- **31. mars:** NIF ber om ytterligere tiltak for å løse idrettslagenes akutte pengemangel fordi regjeringens økonomiske støtteordninger for tapte arrangementsinntekter ikke fullt ut løser idrettslagenes akutte likviditetsutfordringer.
- **31. mars:** NIF tilbyr alle landets idrettslag å gjennomføre digitale årsmøter gratis.

April 2020:

- **3. april:** fellesidrettslige anbefalinger om idrettsaktivitet, utarbeidet i samråd med Helsedirektoratet, publiseres.
- **28. april:** Igangsetting av pilotprosjekt for gjenåpning av idretten – samarbeid med Fotballforbundet.

Mai 2020:

- **11. mai:** NIF publiserer oppdaterte økonomiske konsekvenser av koronasituasjonen for norsk idrett. Den indikerer at idretten foreløpig har tapt 1,5 milliarder kroner. Innsikten blir brukt som grunnlag for NIFs innspill til støttetiltak i revidert nasjonalbudsjett.
- **11. mai:** Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet presenterer en ny felles smittevernveileder, utarbeidet sammen med NIF. Det viktigste punktet er at det nå åpnes opp for mer normal idrettsaktivitet i lagidretter.
- **12. mai:** Revidert nasjonalbudsjett: i tråd med Norges idrettsforbunds innspill justerer regjeringen nå kompensasjonsordningen for avlyste, stengte og utsatte idrettsarrangementer.
- **29. mai:** Kompensasjonsordningen for idrett og frivillighet utvides med 850 millioner kroner, og perioden forlenges til 31. august. Dette er i tråd med innspill NIF tidligere har kommet med.

Juni 2020:

- **12. juni:** Regjeringen gir grønt lys for å gjenoppta ordinær trening og konkurranser for toppidretten, også for kontaktidretter hvor én meters avstand ikke kan overholdes, så snart retningslinjene for toppidretten er avklart. Norges

idrettsforbund gav i brev av 25. mai anbefalinger til Kulturdepartementet og helsemyndighetene til hvordan toppidretten kan gjenåpnes så lenge smittevernstiltakene overholdes.

Juli 2020:

- **30. juli:** Møte mellom Idrettspresidenten, Fotballpresidenten og Kulturminister Abid Raja for å diskutere den videre gjenåpningen av breddeidretten i kontaktidrett for voksne.

August 2020:

- **20. august:** Kompensasjonsordningen for idrett og frivillighet fortsetter ut året.

September 2020:

- **september:** Norges idrettsforbund, i samarbeid med Norges Fotballforbund, la frem et fellesidrettslig e-kurs om koronavett som tilbys 54 ulike særforbund.
- **16. september:** Norges idrettsforbund roper varsko for økte kostnader i barne- og ungdomsidretten som følge av pandemien.
- **17. september:** Idrettsforbundet ber om karantenefritak for store internasjonale idrettskonkurranser i Norge. Grønt lys gitt 30. september fra myndighetene.

November 2020:

- **5. november:** Regjeringen ber kommuner med høyt smittepress vurdere nye innstramminger for idretten. Idrettsforbundet oppfordrer kommunene til å gjøre seg kjent med idrettens smittevernprotokoller og gå i tett dialog med både idrettsråd og idrettslag, slik at man sammen kan finne best mulige løsninger innenfor det handlingsrommet man har.

Januar 2021:

- **22. januar:** Idrettsforbundet avgir høringsinnspill til nye økonomiske stimuleringsordninger for 2021.
- **23. januar:** NIF ber sine organisasjonsledd stanse all idrett i kommuner som innfører strengere tiltak som følge av den engelske virusmutasjonen.

Februar 2021:

- **februar:** stimulerings- og kompensasjonsordningene for 2021 justeres slik at avlyste idrettsarrangement i 2021 også gis økonomisk støtte. Norges idrettsforbund påpekte i sin høringsuttalelse til ordningene at en ensidig bruk av tiltak for stimulering til aktivitet i dagens situasjon, uten fortsatt kompensasjon for tapte arrangementsinntekter og dekning av faste uunngåelige kostnader som følge av de pålagte restriksjonene, vil kunne medføre store negative konsekvenser for idretten.
- **19. februar:** Myndighetene gir ingen lettelsers for nasjonale seriekamper og voksenidretten. Voksne breddeutøvere får ingen lettelsers, og nasjonale seriekamper i toppidretten gjenåpnes foreløpig ikke. NIF påpeker at situasjonen er alvorlig.

Mars 2021:

- **16. mars:** NM-veka vinter, som skulle arrangeres i Trondheim 25.-28. mars, ble avlyst grunnet fare for smittespredning.

- **26. mars:** Stimuleringsordningene for 2021 er klare, men dekker kun delvis idrettens behov. Idrettsforbundet er tydelige på at det ikke gis tilstrekkelig kompensasjon for myndighetsstengte arrangementer, og at dette er urovekkende når store deler av idretten har vært stengt ned siden jul.

April 2021:

- **23. april:** Idrettsforbundet ber om flere lettelser i trinn 2 av regjeringens gjenåpningsplan.
- **28. april:** Regjeringen varsler en justering av innretningen for den søknadsbaserte delen av stimuleringsordningene for idretten. Regjeringen har lyttet til idrettens innspill om behov for endringer i stimuleringsordningene for 2021.

Mai 2021:

- **4. mai:** Regjeringen bevilger 15 millioner kroner til toppidretten for å dekke inn kostnader som følge av den koronautsettelsen av OL og Paralympics i Tokyo. NIF ba om totalt 37,5 millioner kroner for å dekke kostnader som følge av utsettelsen. Alt i alt mottar NIF 35 millioner i kompensasjon for utsettelsen av OL/PL.
- **5. mai:** Regjeringen åpner for seriespill for toppfotball og topphåndball. Idrettsforbundet påpeker at breddeidrettsutøvere i kontaktidretter må få komme i gang. Denne gruppen har ikke kunnet utøve ordinær idrettsaktivitet siden pandemien startet.
- **21. mai:** Nye lettelser for idretten i regjeringens gjenåpningsplan. Idrettsforbundet påpeker at det er presserende at 130 000 voksne i kontaktidretter som ikke har vært i normal trening på 15 mnd., kommer i gang snarest mulig.

Juni 2021:

- **2. juni:** Foreløpige tall fra idrettsforbundet viser at norsk idrett har mistet rundt 185 000 medlemskap i løpet av 2020, noe som er en nedgang på 9,6 prosent. Også aktivitetstallene viser en nedgang. Idrettsforbundet sender samme dag brev til alle partier på Stortinget for å varsle om den kritiske situasjonen, og for å komme i snarlig dialog med tanke på å diskutere helt konkrete tiltak for å snu situasjonen.

August 2021:

- **16. august:** Kampanjen #tilbaketilidretten markerer gjenåpningen av idretten. #Tilbaketilidretten skal understøtte idrettslagenes arbeid med igangsetting av idrett etter pandemien.

Oktober 2021:

- **oktober:** Norges idrettsforbund har oppsummert sine forventninger til den nye regjeringen på ti hovedområder. Det aller viktigste for norsk idrett akkurat nå er at regjeringen og myndighetene anerkjenner at effektene av pandemien ikke er avklart, selv om Norge nå har gjenåpnet samfunnet. Idrettsforbundet frykter konsekvensene etter 18 måneder med restriksjoner for den organiserte idretten, spesielt knyttet til frafall for medlemmer og frivillige.

November 2021:

- **9. november:** Idrettsforbundet ber landets kommuner om å strekke seg langt før de eventuelt innfører nye smittevernrestriksjoner som berører barne- og

ungdomsidretten negativt. Dette til tross for en betydelig smitteøkning de siste ukene.

Desember 2021:

- **7. desember:** Regjeringen la frem nye nasjonale tiltak og anbefalinger for å bremse smitteutviklingen i det norske samfunnet. Idrettsforbundet kommer med en sterk oppfordring til hele idrettsbevegelsen om å fortsette å opptre ansvarlig og følge alle gjeldende smittevernstiltak. Norges idrettsforbund påminner også sine organisasjonsledd om å holde seg oppdatert på lokale og regionale forskrifter og anbefalinger. Dersom lokale og regionale tiltak er strengere enn de nasjonale er det de lokale og regionale tiltakene som skal følges.
- **13. desember:** Nye inngripende tiltak for idretten. Idrettsforbundet understreker at de vil fremme innspill til Kulturdepartementet for å sikre at de helt nødvendige økonomiske støtteordningene for idretten og frivilligheten blir så treffsikre som mulig.
- **14. desember:** Som følge av koronasituasjonen og de nasjonale smittevernreglene var det ikke mulig å gjennomføre Idrettsgallaen som planlagt.

Januar 2022

- **januar:** Idrettsforbundet ber om endringer av gjeldende tiltak på flere områder i norsk idrett i møte med Kulturdepartementet, hvor også flere særforbund var med.
- **13. januar:** Regjeringen gir betydelige lettelser for idretten. Idrettsforbundet påpeker at det er svært krevende at myndighetene opprettholder anbefalingen om restriksjoner blant voksne utøvere over 20 år som driver innendørsaktivitet med nærkontakt, selv om disse i stor grad er fullvaksinerte.
- **27. januar:** Idrettsforbundet påpeker at tiden er moden for full gjenåpning for absolutt alle medlemmer av norsk idrett. Fra og med den neste uken forventer idrettsforbundet ingen restriksjoner som begrenser mulighetene til å gjennomføre trening, kamper, turneringer eller toppidrett.

Februar 2022:

- **1. februar:** full gjenåpning av idretten.

5. Organisering og kommunikasjon

NIF publiserte den første saken på egne nettsider om koronasituasjonen den 27. februar 2020, og saken omhandlet reiseråd i situasjonen som var under oppseiling med utbrudd av Covid-19.

Det var NIFs generalsekretær (Karen Kvalevåg frem til 1. juli 2021, Rune Midthaug [konstituert] fra 1. juli til 15. september 2021, og Nils Einar Aas fra 15. september til dags dato) som ledet administrasjonens oppfølging av NIFs koronaarbeid. Generalsekretæren la jevnlig frem saker og informasjon til idrettsstyret. Med referanse til oppsummering senere i dette kapitlet, så ble det lagt frem saker for idrettsstyret som omhandlet koronasituasjonen i 17 styremøter i perioden 17. mars 2020 til 20. januar 2022.

Etter hvert styremøte avholder idrettsstyret en «Åpen time» for organisasjonen, hvor det redegjøres for viktige saker som har blitt behandlet i styret. Dette ble også en informasjonskanal ut mot organisasjonen, relatert til idrettsstyrets behandling av koronarelaterte saker.

I tillegg la generalsekretæren frem saker knyttet til koronasituasjonen til NIFs presidentskap. NIFs presidentskap består av idrettspresidenten og de to visepresidentene. I perioden 12. mars 2020 til 6. desember 2021, ble saker relatert til koronasituasjonen behandlet i 13 presidentskapsmøter. Alle referat fra presidentskapsmøter gjøres tilgjengelig for idrettsstyrets øvrige medlemmer.

Kommunikasjonsarbeidet var i en innledende fase organisert gjennom to etablerte kommunikasjonsteam: et *proaktivt* kommunikasjonsteam og et *reaktivt* kommunikasjonsteam. Det proaktive kommunikasjonsteamet utarbeidet kommunikasjonsbudskap knyttet til idrettens koronahåndtering og sørget for oppdatert informasjon til idrettens ulike organisasjonsledd om de til enhver tids gjeldende smittevernregler- og anbefalinger. Det reaktive kommunikasjonsteamet overvåket Norges idrettsforbunds sosiale mediekkanaler og svarte opp aktuelle henvendelser om idrettens koronaarbeid gjennom døgntilgjengelig bemanning.

Etter den innledende fasen ble kommunikasjonsarbeidet i større grad innrettet mot idrettens påvirkningsarbeid for å sikre en kontrollert gjenåpning av idretten og målrettede kompensasjonsordninger for alle våre organisasjonsledd som følge av myndighetspålagte restriksjoner for utøvelse av idrettsaktivitet. Status i arbeidet ble jevnlig kommunisert gjennom idrettens ulike kanaler, på idrettens møteplasser og gjennom målrettet pressearbeid.

NIF sentralt hadde tett kontakt med idrettskretsene og særforbund underveis i arbeidet med koronasituasjonen. NIFs organisasjonssjef holdt idrettskretsenes organisasjonssjefer orientert om NIFs arbeid i forbindelse med de faste digitale møtene. I perioder var det møter flere ganger i uken, hvor koronasituasjonen var hovedtema. Idrettskretsene og særforbundene hadde hele veien anledning til å få bistand i saken fra NIF sentralt gjennom blant annet NIFs juridiske avdeling, NIFs daværende organisasjonsavdeling og gjennom NIFs kommunikasjonsavdeling. Idrettskretsene, som særforbundene, kunne også anvende NIFs særskilte koronamail-konto for å få svar på spørsmål.

Alt i alt tilstrebet NIFs administrasjon å ha åpne kanaler ut mot særforbund og idrettskretser for å veilede dem i situasjonen. Dette innebar en betydelig mengde henvendelser til alle døgnets tider. Dette muliggjorde innhenting av informasjon som lå til grunn for kunnskapsgrunnlaget for koordineringen og informasjonsarbeid – herunder også arbeidet i beredskapsgruppen.

Nærmere om beredskapsarbeidet:

5. mars 2020 ble det etablert en første krisestab i NIFs sentraladministrasjon altså én uke før Norge og norsk idrett ble stengt ned den 12. mars. Det ble i løpet av denne korte perioden gjort et scenarioarbeid og innhentet et kunnskapsgrunnlag rundt truslene vi stod overfor.

Denne krisestaben jobbet etter en allerede etablert beredskapsplan for nye hendelser og kriser, som var forankret i NIFs ledergruppe. Denne generiske planen ble gjort kjent for idrettskretser og særforbund den 8. oktober 2019.

Den 8. mars 2020 etablerte NIFs generalsekretær en administrativ beredskapsgruppe. Denne gruppen bestod etter hvert av:

- NIFs generalsekretær
- NIFs stedfortredende generalsekretær
- Toppidrettssjefen
- NIFs kommunikasjonssjef
- NIFs organisasjonssjef
- Advokatressurser fra NIFs juridiske avdeling
- Leder av NIFs internasjonale avdeling/leder av NIFs styresekretariat
- Fotballforbundets generalsekretær
- Svømmeforbundets generalsekretær
- Ishockeyforbundets generalsekretær
- Skiforbundets generalsekretær
- Håndballforbundets generalsekretær

Denne beredskapsgruppen møttes hver morgen kl. 0800 i de mest utfordrende tidene hver ukedag, samt i helgene ved behov. Møtefrekvensen gikk noe ned i mer avklarte og rolige tider (særlig høsten 2021). Beredskapsgruppen møttes minst 2 ganger i uken gjennom hele pandemiperioden.

Beredskapsgruppen var svært viktig for NIFs ledelse med tanke på å håndtere situasjonen, både på kort og lang sikt. I gruppen ble dagsaktuelle problemstillinger diskutert, og anbefalinger gitt til NIFs generalsekretær – som selv ledet alle møtene. Det var også en viktig gruppe med tanke på å ha en oversikt over hvilke problemstillinger som til enhver tid var av størst betydning i organisasjonen. Dette var av stor betydning for diskusjoner i idrettsstyret og som grunnlag for diskusjoner med myndighetssiden, underveis i pandemien, for å sikre en kontrollert gjenåpning og for å få argumenter for gjennomslag for kompensasjonsordningene. Beredskapsgruppens møter la også et viktig grunnlag for NIFs kommunikasjonsarbeid; det var blant annet et sentralt forum for å bli enige om viktige budskap – internt og eksternt - i ulike spørsmål underveis i pandemien.

Arbeidet i beredskapsgruppen ble fulgt opp med daglige referater og konkrete oppfølgingspunkter – som ble diskutert i påfølgende møter i gruppen. Disse referatene ble offentliggjort for særforbundene og idrettskretsene fra og med månedsskiftet november/desember 2021.

Etableringen av en slik beredskapsgruppe, og arbeidet som der ble gjort i form av et operasjonelt samarbeid mellom NIFs sentrale administrative ledelse og den administrative ledelsen i særforbund, representerte noe nytt i den sentrale delen av norsk idrett. NIF kunne ikke støtte seg på erfaringer og fastlagte rutiner for beredskapsarbeid av denne typen når den særskilte koronasituasjonen oppstod i mars 2020.

Beredskapsgruppen gav idrettsorganisasjonen mulighet for å levere på og koordinere tidvis svært korte leveransefrister til departementene, helt ned på 24 timers varsel (blant annet gjaldt dette innspillet på den første kompensasjonsordningen).

Idrett og smittevernarbeid

Fra det tidspunktet hvor Norge og norsk idrett ble stengt ned den 12. mars 2020, kommuniserte NIF overfor egen organisasjon og overfor omverdenen betydningen av å opptre forsvarlig i situasjonen. I pressemeldingen fra 12. mars 2020, skrives det blant annet:

- *«- Denne avgjørelsen får dessverre store konsekvenser for idrettsaktiviteten i våre 11.000 idrettslag over hele landet. Men vi er beredt til å ta føringene som kommer fra norske helsemyndigheter på største alvor og vi vil gjøre de tiltakene som er nødvendig for å hindre smittespredning i samfunnet, sier idrettspresident Berit Kjøll.»*
- *«- Vi har jobbet iherdig med denne saken de siste ukene sammen med særforbund og idrettskretser – og alle ser alvoret i denne situasjonen. Vi er glade for at helsemyndighetene raskt har gitt oss et tydelig svar på hva vi må gjøre i dag. Beslutningen er dramatisk for samfunnet og for norsk idrett, men liv og helse trumfer alle andre hensyn, sier Karen Kvalevåg.»*

Den 3. april 2020 publiserte NIF fellesidrettslige anbefalinger i samråd med Helsedirektoratet. Intensjonen bak disse fellesidrettslige anbefalinger var å hindre smitte, og skulle anses som minimumsbegrensninger, et minste sett retningslinjer som skulle følges. Imidlertid var det for mange idretters vedkommende hensyn som tilsa at retningslinjene skulle være strengere, ikke minst knyttet til aktivitet innendørs. Særforbundenes egne retningslinjer for egen idrett skulle derfor gjelde i de tilfeller der disse var sterkere enn de fellesidrettslige anbefalingene fra NIF. I noen situasjoner var kommunenes smittevernregler strengere enn nasjonale retningslinjer og forskrifter.

I kjølvannet av publiseringen av de fellesidrettslige uttalelsene, ble det iverksatt en smittevernkampanje i NIFs regi, kalt «Stopp koronasmitte!», medio mai 2020. NIF gikk her sammen med Norsk Tipping om å lage informasjonsmaterieil som idrettslag og klubber kunne bruke enten digitalt eller i form av plakater tilknyttet idrettsarenaene.

For å få til en åpning av konkurranseaktivitetene i idretten, var det for NIF naturlig å starte med toppidretten - som har ressurser og et profesjonelt apparat for håndheving av smittevern. NIF gikk derfor sammen med Norges Fotballforbund (NFF) for å utarbeide en skisse overfor Helsedirektoratet for hvordan en pilot i toppfotballen kunne gjennomføres. Dette ble offentliggjort mot slutten av april 2020. Målet var at piloten skulle danne grunnlaget for en bransjestandard for gjenåpning av andre idretter.

Når det gjelder toppidrettscenteret, gav Bydelsoverlegen i Bydel Nordre Aker, i samarbeid med smittevernoverlegen i Oslo kommune, sin tilslutning til en praksis foreslått av Olympiatoppen, som ivaretok smittevernbestemmelsene og nødvendigheten av sosial avstand, som var bestemmelsens intensjon. Det var anledning til å gjennomføre enkeltøkter, hvor maksimalt tre personer var til stede i treningssenteret (750 kvm), og det samme for Olympiahallen (710 kvm), samtidig som alle smittevernhensyn, hygienetiltak og sosial avstand ble ivarettatt.

Utvalget ba utøverkomiteens representant om å komme med en uttalelse fra utøverkomiteen knyttet til hvordan utøvergruppen mener at NIF/OLT la til rette for toppidrettsutøverenes trenings- og konkurranseforhold og økonomi under pandemien, samt hvilken betydning dette har hatt for deres prestasjoner. Hele uttalelsen følger her:

Flere utøvere hadde klare meninger om hvordan tilretteleggingen for toppidrettsutøverne under koronapandemien var, og flere er misfornøyde.

Flere utøvere følte seg ikke godt nok ivaretatt fra hverken Olympiatoppen eller Norges Idrettsforbund. Et punkt som ble tatt opp var den mentale helsen. Dette ble ikke tatt på alvor, og flere mener dette har påvirket både motivasjon og prestasjoner. Isolasjon har vært nødvendig for flere utøvere for å ikke få korona i en så viktig periode, men dette ble ikke ansett som en viktig faktor.

Toppidrett er en jobb for utøverne. Dette ble ikke anerkjent som en arbeidsplass, som gjorde at jobben som måtte legges ned for å kunne utvikle seg og prestere best mulig når det gjaldt, ble begrenset.

Savnet etter internasjonal konkurranse og treningsleire i utlandet var stort. De mener dette har påvirket både prestasjon og motivasjon for videre satsing. Og da det først var tillatt å reise utenlands, ble reglene endre underveis, som gjorde det vanskelig å følge med på reglene. Dette med tanke på karantenehotell.

Kommunal stengning hadde stor innvirkning på treningshverdagen og samarbeid med trenere. Flere trener i andre kommuner, trenere kommer fra både andre land og kommuner, som gjorde samarbeidet vanskelig å vedlikeholde på best mulig måte. Grunnet at idretten ikke ble definert som arbeidsplass, ble forholdene ikke lagt til rette for optimal trening. Flere opphold i treningen ble nødvendig pga. reglementet.

Økonomisk var det utfordrende. Avlysning av konkurranser påvirker resultatene sponsorer krever for samarbeidet, som gjorde at flere sponsoravtaler ble mistet. Dette påvirket muligheten til å kunne satse optimalt og levevilkårene dårligere. Grunnet reiseforbud, har flere kjent økning i levekostnadene, fordi flere måtte bli hjemme. Flere er avhengige av sponsorinntektene for å kunne satse på idretten. Selv nå etter pandemien er det vanskelig å skaffe sponsorer fordi de selv sliter økonomisk.

Flere har startet å studere under pandemien. Det var en god avkobling for flere i en tøff periode og grunnet digitaliseringen, gikk det ikke ut over treningen. I bunn og grunn skal idrett være gøy. Uten konkurranser og treningsleire, mister man mye glede. Glede trengs for å kunne prestere på topp.

Bortfall av flere utøvere har vært faktum. Dette grunnet overnevnte, men flere årsaker ligger til grunn.

For NIF var det viktig å kunne legge frem konkrete forslag til løsninger for gjenåpning av breddeidretten underveis i pandemien. Et slikt forslag kom i 2021, og ble omtalt som «Trafikklysmodellen». Tanken var at nasjonale innstramminger skulle opphøre som nasjonale

tiltak og erstattes av forutsigbare «trafikklystiltak» som tar utgangspunkt i lokale og regionale smitteforhold. Idretten mente at trafikklysmodellen som ble benyttet i skolen var et enkelt, effektivt og forutsigbart system som hadde overføringsverdi til idretten. Dette forslaget fikk dog aldri gjennomslag på myndighetshold.

Arbeidet med økonomiske støtteordninger

Det ble tidlig i perioden klart at norsk idrett ville ha behov for betydelig økonomisk støtte som følge av nedstengningen av samfunnet og idretten. Dette gjaldt på alle nivåer i idrettsorganisasjonen.

Den 24. mars 2020 ba derfor NIF alle idrettslag i hele landet registrere sine økonomiske konsekvenser av koronapandemien gjennom eget, selvutviklet, digitalt verktøy.

Første kompensasjonspakke som kom i slutten av mars 2020, traff ikke idrettens konkrete økonomiske behov godt nok, særlig med tanke på hva som kunne utløse kompensasjon. Etter dette ble det gjort et betydelig arbeid fra idrettens side inn mot Storting og Regjering for å endre innretningen. Innretningen ble forbedret i forbindelse med revidert statsbudsjett, etter en samkjørt innsats, mellom idretten og andre frivillige organisasjoner, 12. mai 2020. 20. august 2020 ble kompensasjonspakken forlenget ut året, og innretningen ble opplevd som god fra idrettens side.

NIF jobbet videre med å endre innretningen i kompensasjonspakken som kom for 2021 – det var her viktig å få på plass en innretning hvor idretten fikk kompensert for løpende faste utgifter og for avlyste arrangement, og ikke bare en innretning for å stimulere til idrettsaktivitet. Innretningen ble endret i idrettens favør i forbindelse med revidert statsbudsjett våren 2021. Det kom en ny kompensasjonspakke november 2021 som varte ut året. Deretter ble det fremlagt en kompensasjonspakke som kom i november 2021, og som varte ut året, og ordningen ble bekreftet fortsatt i januar 2022. NIF jobbet hele veien tett sammen med idrettskretser og særforbund for å kartlegge det reelle behovet, et behov som ble spilt inn til Storting og Regjering.

Totalt ser bildet slik ut med tanke på norsk idretts tilgang på økonomiske støtteordninger for årene 2020-2022:

	Totalt frivilligheten (MNOK)	Idretten (MNOK)
2020		
Krisepakke 1	272	194
Krisepakke 2	1 054	636
Krisepakke 3	833	523
Tot. krisepakke 1-3	2 159	1 353
2021		
Arrangement og aktiviteter	1 002	532
Publikumsarr. av nasjonal verdi	212	212
Tilskudd momskomp-mottakere	255	?
Tot. 2021	1 469	744
2022 pr. 22. april		
Tilskudd til frivillige lag og org.	25	?
Publikumsarr. av nasjonal verdi	8	8
Tot. 2020-2022	3 658	2 105

Kommunikasjon

Internt

Det ble i løpet av mars 2020 etablert en egen e-postkonto hvor særforbundene og idrettskretsene kunne rette spørsmål til NIFs administrasjon knyttet til koronasituasjonen. Denne e-postkontoen ble fulgt opp daglig, særlig gjennom NIFs organisasjonsavdeling og gjennom NIFs juridiske avdeling. Spørsmål som kom inn her gav også et godt bilde av utfordringene i idrettsorganisasjonen, og gav mulighet for å ta tak i særlig sentrale spørsmål i ulike plenums-fora i norsk idrett.

Informasjonsbehovet fra NIF til underliggende organisasjonsledd underveis i koronasituasjonen var svært stort. Det ble derfor etablert en egen side på NIFs hjemmesider, hvor ulik informasjon, avklaringer, Q&A etc. ble publisert fortløpende.

Nærmere om idrettskretsenes kommunikasjon med lag, særkretser og idrettsråd

For å sikre at informasjonen i størst mulig grad kom ut til lokale og regionale organisasjonsledd i norsk idrett, ble det fra idrettskretsenes side gjennomført en betydelig informasjonsvirksomhet. Utvalget har forsøkt å kartlegge dette, og inntrykket på bakgrunn av innsendte rapporter fra 8 av elleve idrettskretser er at det har vært en omfattende kontakt med idrettslag, særkretser og idrettsråd underveis i pandemien. I tillegg har det vært mye kontakt mellom idrettskretser, kommuner og fylkeskommuner.

For å gi et bilde av dette; Troms og Finnmark idrettskrets sin kommunikasjon i løpet av året 2020 på koronaområdet kan oppsummeres slik:

- Syv fellesmøter med idretten, herunder særidrettenes fellesmøter.
- Møter med rundt 35 idrettsråd.
- Tre fellesmøter med idrettslag, idrettsråd og særidretten som kun omhandlet krisepakkene.
- Tre møter for å kartlegge situasjonen til alle ansatte i idretten innad i fylket.

- Kartlegging av økonomisk situasjon for 30 idrettslag som eier sine egne idrettsanlegg.

I tillegg gjennomførte idrettskretsen møter med egen Stortingsbenk, samt at de hadde omfattende kommunikasjon direkte med kommuner for å sikre idretten best mulig økonomisk.

Det har vært utfordrende for fleridrettslag å følge opp informasjon knyttet til alle idrettene.

Eksternt

Det ble sendt ut 67 pressemeldinger fra NIF i perioden 10. mars 2020 til 1. februar 2022.

Informasjonsflyten mellom NIFs ulike sentrale virksomhetsområder ble ivaretatt på ulike måter. I beredskapsgruppen satt det personer fra NIFs generalsekretariat, fra Olympiatoppen, fra kommunikasjonsavdelingen, fra organisasjonsavdelingen, fra juridisk avdeling og fra NIFs styresekretariat/NIFs internasjonale avdeling.

Oppfølgingen av koronasituasjonen var også et gjennomgående tema på ledergruppemøtene i NIF underveis i pandemien.

NIF avholder jevnlig allmøter for alle ansatte i NIF sentralt, Olympiatoppen og i idrettskretsene. Arbeidet med koronasituasjonen var et gjennomgående tema i perioden mars 2020 – januar 2022, og det var i disse møtene mulighet for de ansatte å stille spørsmål og komme med kommentarer. Det ble avholdt slike allmøter ca. hver 5/6 uke.

Nærmere om kommunikasjonskampanjen «Tilbake til idretten»

Samordnet rapportering av medlemsutviklingen i 2020, viste at norsk idrett hadde mistet rundt 185 000 medlemskap, og våren 2021 ble det igangsatt et arbeid for å forberede en kampanje i NIFs regi høsten samme år for å få flest mulig medlemmer og frivillige tilbake til idretten. På dette tidspunktet var smittetallene på vei ned, og smitteverntiltakene i idretten ble gradvis lempet på.

Mandatet for arbeidet med kampanjen for NIF var blant annet:

- Iverksette tiltak for å begrense skadevirkningene av pandemien for idretten
- Være et koordinerende ledd i gjenåpningsarbeidet som skal bidra til å skape entusiasme for gjenåpning av idretten sammen med særforbundene og idrettskretsene.
- Skaffe til veie kunnskap og innsikt om det faktiske frafallet som følge av pandemien i norsk idrett, både fra våre utøvere og frivillige.
- Benytte innsikten i NIFs eksterne kommunikasjon for å synliggjøre de negative effektene av pandemien, og for å iverksette nødvendige tiltak for å bistå IL med gjenåpning, nyrekruttering og kommunikasjon med sine medlemmer.
- Skaffe ekstern finansiering for nødvendige tiltak for gjenrekruttering av medlemmer og frivillige til norsk idrett.

Idrettslagene ble oppfordret til å sette av 25. september eller hele uke 39 og invitere nye og gamle medlemmer, politikere, næringsliv, frivillige og publikum til en åpen dag i idrettslagets regi, og gjerne i tilknytning til et planlagt idrettsarrangement. NIF oppfordret alle idrettslag til å fortsette makingen i ukene 40 og 41.

En sentral del av arbeidet var en omfattende flermedial kampanje, som gav seg utslag i totalt 34,2 millioner visninger/eksponeringer på tv, radio og ulike digitale flater. Hvilken effekt dette har hatt med tanke på å få medlemmer og frivillige tilbake til den organiserte idretten, vites i skrivende stund ikke. Men eksponeringstallene indikerer en betydelig synlighet for budskapet.

Plenumsmøter

Gjennom hele perioden ble særforbundene og idrettskretsene holdt orientert, og kunne gi sine innspill gjennom bruk av digitale plenumsmøteplasser – både på administrativt og tillitsvalgnivå.

Disse møtene var svært viktige for å sikre at organisasjonen fikk tidsriktig informasjon, at viktige beskjeder nådde ut i tide til alle, og for å sikre at NIFs ressurser ble anvendt der behovet til enhver tid var størst.

Første koronaspesifikke plenumsmøte med NIF, særforbundene og idrettskretsene ble avholdt 19. mars 2020.

I perioden fra 10. mars 2020 til januar 2022 ble det fra NIFs side gjennomført om lag 120 møter med særforbund og idrettskretser på tillitsvalgs- og administrativt ledernivå, hvor korona stod på programmet. I tillegg deltok NIF på enkeltmøter med særforbund og idrettskretser.

Kontakt med Storting og Regjering og helsemyndigheter

Det ble fra NIFs side gjennomført møter med alle partiledere på Stortinget, samt med en rekke enkeltpolitikere. Fra sentralt hold, anmodet NIF idrettskretsene om å gjennomføre møter med stortingsbenkene. Idrettskretsene gjennomførte også møter med fylkespolitikere og statsforvaltere i sine respektive fylker.

Hovedtema for de ovennevnte møtene var i all hovedsak idrettens gjenåpningsbehov og idrettens behov for økonomisk støtte.

I tillegg til gjennomføring av møter, ble det fra NIFs side sendt brev til relevante stortingskomiteer. Hovedsakelig gjaldt dette det økonomiske kompensasjonsbehovet, men i enkelte tilfeller også spørsmålet om en forsvarlig gjenåpning.

NIF hadde gjennom pandemien omfattende kontakt med Kulturdepartementet på administrativt og politisk nivå, men også Helse- og omsorgsdepartementet ble et viktig departement for NIF underveis i pandemien. På etatssiden, var det særlig Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet som ble viktige for NIF, og NIF hadde egne kontaktpersoner i begge disse etatene. Første møte med Folkehelseinstituttet fant sted 5. mars 2020.

Involvering av idrettsstyret:

Oppfølgingen av koronasituasjonen i norsk idrett ble fulgt opp av to idrettsstyrer; idrettsstyret for 2019 til 2021, og dagens idrettsstyre (2021-2023).

Ulike saker knyttet til koronasituasjonen har vært behandlet i 17 styremøter i perioden 17. mars 2020 til 20. januar 2022:

- Sak 68, 17. mars 2020
- Sak 72, 26. mars 2020
- Sak 78, 18./19. mai 2020
- Sak 90 og 92, 22. juni 2020
- Sak 104, 24. august 2020
- Sak 116, 15. oktober 2020
- Sak 134, 19. november 2020
- Sak 141, 6. januar 2021
- Sak 163, 9. februar 2021
- Sak 181, 16. mars 2021
- Sak 222, 6. mai 2021
- Sak 22, 18./19. august 2021
- Sak 37, 23. september 2021
- Sak 47, 14. oktober 2021
- Sak 56, 16. november 2021
- Sak 79, 20. januar 2022

Alle protokoller ligger offentlig tilgjengelig på NIFs hjemmesider.

6. Tilbakemeldinger fra organisasjonen

Utvalget bestemte i sitt møte 25. januar 2022, at det for å svare opp utvalgsmandatet var viktig å innhente synspunkter fra organisasjonen på hvordan NIF, som medlemsorganisasjon, har håndtert koronasituasjonen på vegne av idrettsbevegelsen i Norge. Med utgangspunkt i utvalgets mandat, slik det ble vedtatt av idrettsstyret i sak 47 i styremøte 5 (2021-2023), 14. oktober 2021, ble det den 28. januar 2022 sendt ut en digital spørreundersøkelse til alle 55 særforbundene og alle 11 idrettskretser med svarfrist 14. mars.

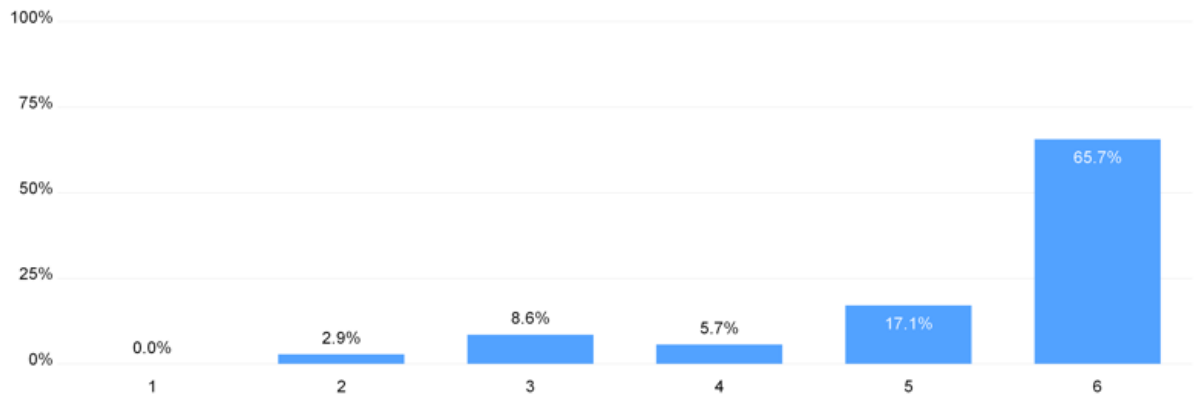
9 av 11 idrettskretser besvarte undersøkelsen, mens det tilsvarende tallet blant særforbundene var 28 av 55. På særforbundssiden representerer de særforbundene som har svart, 53,2% av de aktive medlemmene i norsk idrett, mens på idrettskretssiden representerer de som har svart 86,8% av de ordinære idrettslagene i landet.

Utvalget diskuterte hvorvidt antallet respondenter skulle utvides, eksempelvis ved å sende undersøkelsen også til idrettslag. Det ble besluttet å ikke gjøre det, blant annet fordi siktemålet med evalueringen er arbeidet *NIF sentralt* har gjort under pandemien. For å kunne svare godt på forhold rundt dette, mente utvalget at det er mest hensiktsmessig å spørre et utvalg respondenter som har innsyn i hvordan NIF faktisk har jobbet underveis i den aktuelle perioden. NIF har også erfart at svarprosenten blir meget lav i spørreundersøkelser som rettes til idrettslag. Utvalget har derfor begrenset informasjon om hvordan idrettslag og personer lenger ut i organisasjonen vurderer NIF sentralt sin innsats i pandemien.

I det videre presenteres tilbakemeldingene som kom frem i den ovennevnte undersøkelsen. På et overordnet nivå avtegner det samme bildet seg i besvarelsene fra henholdsvis idrettskretsene og særforbundene, og det er deres samlede svar som presenteres under.

Vedlagt denne rapporten ligger for øvrig resultatene fra undersøkelsen, fordelt på besvarelsene fra særforbundene og idrettskretsene.

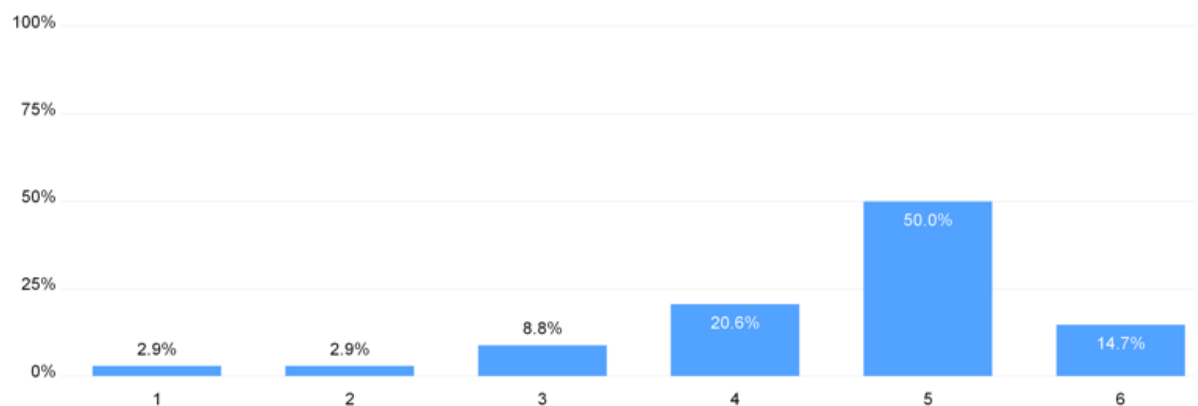
Har NIF bidratt til å sikre at idretten har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern? (svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Det fremkommer tydelig at særforbundene og idrettskretsene mener at NIF har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern. Til sammen 82,8% svarer alternativ 5 eller 6. Kun 2,9% svarer alternativ 1 eller 2.

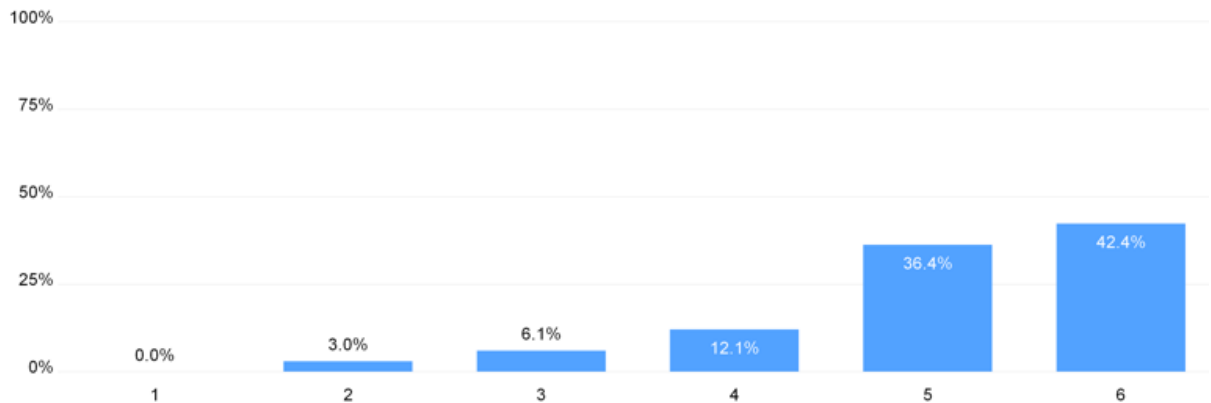
Har NIF bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten? (svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Idrettskretsene og særforbundene mener at NIF i stor grad har bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten. 64,6% svarer alternativ 5 eller 6, mens 5,8% svarer alternativ 1 eller 2.

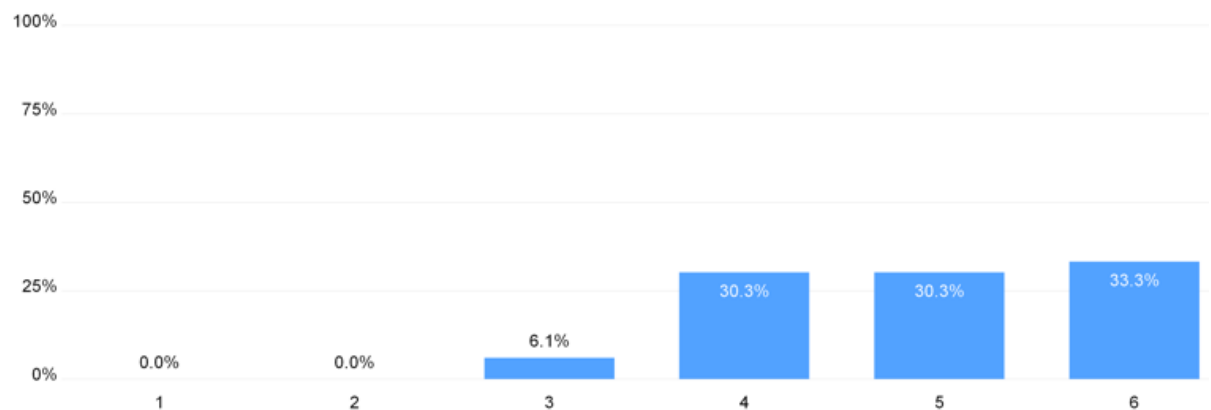
Har NIFs ledelse utøvd og koordinert et velfungerende krise- og beredskapsarbeid? (svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Særforbundene og idrettskretsene mener at NIFs ledelse i stor grad har utøvd et velfungerende krise- og beredskapsarbeid. 78,8% svarer alternativ 5 eller 6, mens 3% svarer alternativ 1 eller 2.

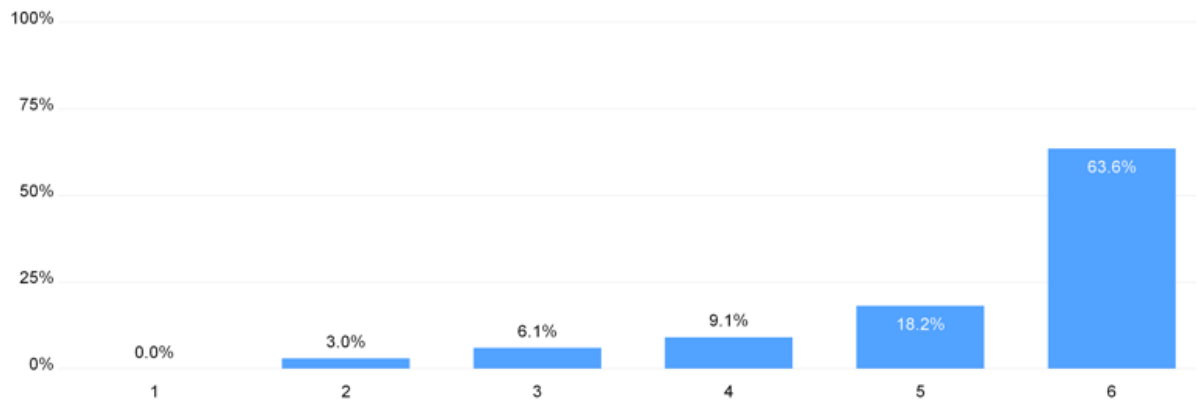
Har NIF bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov? (Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Særforbundene og idrettskretsene mener at NIF har bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov. 63,3% svarer alternativ 5 eller 6, mens ingen svarer alternativ 1 eller 2. «Mellomalternativene», 3 og 4, ligger på 36,4%.

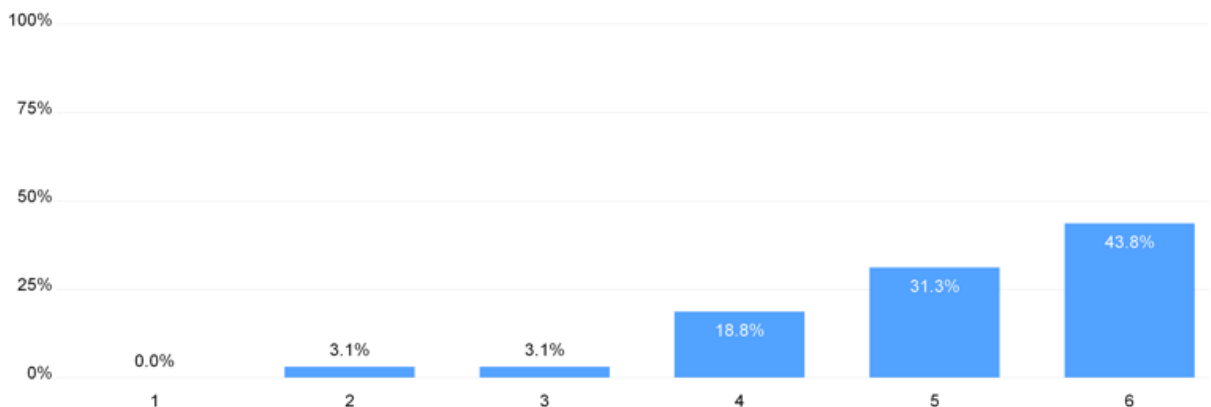
Har NIF ivaretatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i pandemien? (Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Særforbundene og idrettskretsene ser ut til å mene at NIF i stor grad har ivaretatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i pandemien. 81,2% svarer alternativ 5 eller 6, mens 3% svarer alternativ 1 eller 2.

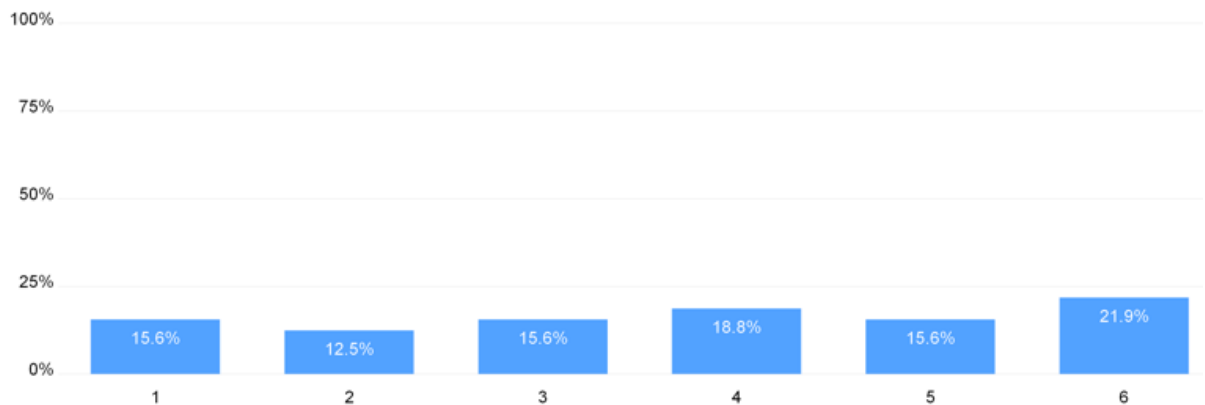
Har NIF ivaretatt idrettens omdømme underveis i pandemien? (Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Særforbundene og idrettskretsene mener at NIF i stor grad har klart å ivareta idrettens omdømme underveis i pandemien. 75,1% svarer alternativ 5 eller 6, mens 3,1% svarer alternativ 1 eller 2.

Har ditt organisasjonsledd som følge av pandemien mistet medlemmer? (svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

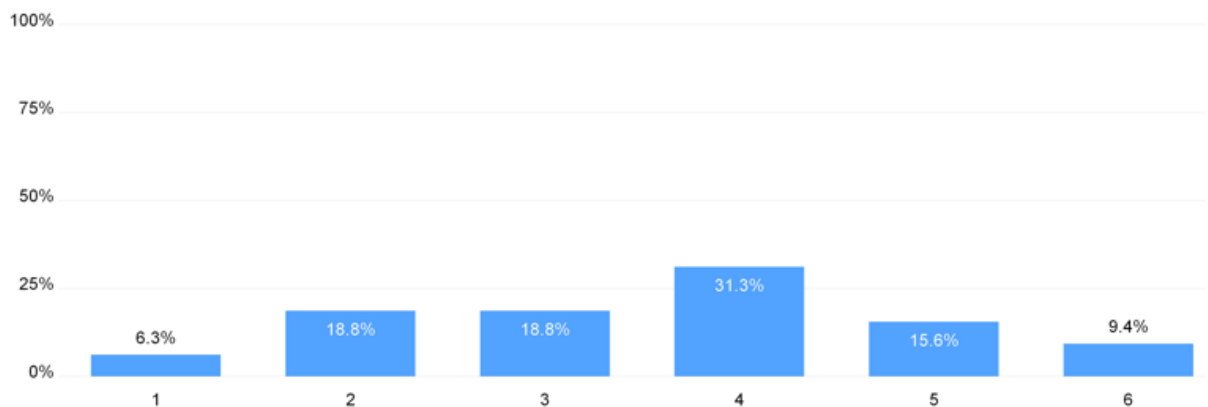

Kommentar:

Ut fra svarene fra særforbundene og idrettskretsene, er bildet når det gjelder frafall av medlemmer som følge av pandemien, sammensatt og varierer mellom de ulike idrettene. 37,5% svarer alternativ 5 eller 6, 34,4% svarer alternativ 3 eller 4, mens 28,1% svarer alternativ 1 eller 2.

Det vil fremkomme sikrere og tydeligere tall når medlemskaps- og aktivitetstallene for 2021 foreligger i april/mai 2022.

Har omfanget av frivillig arbeid i ditt organisasjonsledd endret seg negativt underveis i pandemien? (svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)

Kommentar:

Også i spørsmålet om omfanget av frivillig arbeid har endret seg negativt underveis i pandemien, er bildet sammensatt utfra svarene fra særforbundene og idrettskretsene. 25% svarer alternativ 5 eller 6, 50,1% svarer alternativ 3 eller 4, mens 25,1% svarer alternativ 1 eller 2.

7. Utvalgets samlede vurdering:

Samlet sett vurderer utvalget at NIF sentralt har tatt en aktiv og konstruktiv rolle i sin håndtering av pandemien. Etablering av egen beredskapsgruppe med hyppige møter

fremstår hensiktsmessig. Det ble tidlig tatt initiativ og etablert politisk dialog for å ivareta økonomien. NIF samarbeidet tett med myndighetene for å utarbeide hensiktsmessige smittevernrutiner. Av fremlagte oversikter og spørreundersøkelse i idrettskretser og særforbund fremgår det at NIF har ivaretatt balansen mellom å støtte aktiviteter og ivareta smitteverntiltak på en god måte. Utvalget har begrenset informasjon om hvordan lokale idrettslag og andre ytterst i organisasjonen vurderer NIF sentralt sin innsats for å håndtere pandemien. **Vi vet imidlertid at idrettslag med mange idretter og ulike smittevernregimer hadde utfordringer med å følge informasjonsstrømmen.**

Under følger en vurdering av de enkelte punktene fra mandatet utvalget ble gitt i styresak 47 i styremøte 5 (2021-2023), 14. oktober 2021:

Har NIF bidratt til å sikre at idretten har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern?

- Utvalget registrerer at særforbundene og idrettskretsene mener at NIF har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern.
- Utvalget mener at NIF har opptrådt på en lojal måte overfor myndighetenes råd og føringer – noe som også har vært en kime til kritikk.
- Utvalget registrerer at NIF, sammen med særforbundene, var raskt ute med både fellesidrettslige og særidrettslige smittevernprotokoller.

Har NIF bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten?

- Utvalget registrerer at særforbundene og idrettskretsene mener at NIF i stor grad har bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten.
- Utvalget registrerer at NIF har utøvd et koordinert administrativt og politisk påvirkningsarbeid overfor Storting og Regjering for å få åpnet idretten så raskt som mulig innenfor et forsvarlighetsregime.
- Utvalget ser at avgjørelsesmyndigheten rundt gjenåpningen av idretten lå utenfor idretten selv, og at det således er utfordrende å si noe konkret og sikkert om hvor effektivt NIFs påvirkningsarbeid har vært.

Har NIFs ledelse utøvd og koordinert et velfungerende krise- og beredskapsarbeid?

- Utvalget registrerer at særforbundene og idrettskretsene mener at NIFs ledelse i stor grad har utøvd et velfungerende krise- og beredskapsarbeid.
- Utvalget mener at NIF gjennom hele pandemien har hatt et planmessig og robust krise- og beredskapsarbeid, som fremstår som godt forankret mellom administrasjon og styre.
- Utvalget har ikke god nok innsikt nedover i organisasjonen med tanke på å si noe sikkert knyttet til hvordan dette krise- og beredskapsarbeid har blitt oppfattet på idrettslagsnivå.

Har NIF bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov?

- Utvalget registrerer at særforbundene og idrettskretsene mener at NIF har bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov.
- Utvalget mener at NIF, sammen med andre frivillige organisasjoner, har bidratt til at innretningene på de ulike krisepakkene til idretten underveis endret seg i en positiv retning for idretten.
- Utvalget registrerer at idretten totalt har blitt tildelt over 2 milliarder kroner fra ulike krisepakker under pandemien.

Har NIF ivaretatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i pandemien?

- Utvalget registrerer at særforbundene og idrettskretsene mener at NIF i stor grad har ivaretatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i pandemien.
- Utvalget mener at NIF har maktet å ivareta et informasjonsbehov overfor idrettens regionale og sentrale ledd.
- Utvalget har ikke nok informasjon til å fastslå hvorvidt NIFs informasjonsarbeid ble opplevd som godt for idrettslagene, men registrerer at informasjonen fra NIF har blitt spredd fra idrettskretser og særforbund ned mot sine medlemmer på lokalt og regionalt nivå.

Har NIF ivaretatt idrettens omdømme underveis i pandemien?

- Utvalget registrerer at særforbundene og idrettskretsene mener at NIF i stor grad har klart å ivareta idrettens omdømme underveis i pandemien.
- Utvalget mener det, ut fra informasjon som har vært tilgjengelig for utvalget, er krevende å konkludere entydig på dette spørsmålet – da det ikke foreligger før- og etter-målinger på NIFs omdømme i opinionen.
- Utvalget registrerer at NIF har valgt en forsvarlighetslinje med tanke på å oppfordre idretten til å følge myndighetenes anbefalinger og regler, og at det således bør kunne antas at idretten har ivaretatt et godt omdømme overfor norske myndigheter.

Nærmere om NIFs koronaarbeid i et folkehelseperspektiv

NIF har så langt mulig forsøkt å balansere mellom smittevern og idrettsaktivitet i en uoversiktlig og omskiftelig smittesituasjon. Lag- og breddeidrettene (kontaktidrettene), barn og unge har i størst grad vært berørt av nedstengingen med de følgende det har hatt for folkehelsen; fysisk aktivitet, sosialt fellesskap, fysisk og psykisk helse. I april 2022 har vi begrenset oversikt over både effekter og langtidseffekter av pandemien. NOU 2022: 5 - regjeringen.no Myndighetenes håndtering av koronapandemien – del 2. Rapporten fra Koronakommisjonen oppsummerer at barn, unge og innvandrerbefolkningen har vært hardt rammet av pandemien og at vi ikke har full oversikt over konsekvensene på fysisk, psykisk og sosial helse for disse gruppene. Kommisjonen konkluderer videre med at de sosiale og økonomiske forskjeller i samfunnet har økt. Pandemien har rammet de svakeste av oss hardest.

En nylig publisert metaanalyse (samleanalyse basert på 36 vitenskapelige artikler som omfatter mer enn 800 000 individer globalt) viste betydelige reduksjoner i både objektivt og selvrappertert i fysisk aktivitet. Dette skjedde hovedsakelig i land med nedstenging.

Forfatterne peker på at myndighetene bør iverksette befolkningsbaserte strategier for å snu de langsiktige skadelige innvirkninger av pandemien på folkehelsen. Her kan også NIF ta en sentral rolle.

Vi må forvente at det vil ta både tid og betydelig innsats å reetablere aktivitet og engasjement i idrettslag og breddeidretter. Norge har allerede store folkehelseutfordringer med overvekt/fedme og stillesitting, med de følger det har for fysisk og psykisk helse. En målrettet satsing og styrking av lag- og breddeidrettene kan (vil?) være et viktig bidrag til å styrke folkehelsen etter pandemien.

8. Utvalgets anbefalinger:

1. *Arbeide hardt for å gjenopprette medlemstall og entusiasme i alle aldre og på alle nivåer*

Idrettsbevegelsen henter en viktig del av sin samfunnslegitimitet i sitt medlemsomfang og geografisk utbredelse, og muligheten til å gi alle som ønsker det et tilbud om organisert idrettsaktivitet. I en situasjon hvor idretten, på bakgrunn pandemien, har mistet et betydelig antall aktive og frivillige, er det av avgjørende betydning at det gjøres et samlet og strategisk prioritert arbeid for å få tilbake medlemmer. Utvalget anbefaler at NIF har fokus på dette i sin dialog og kommunikasjon med bevilgende myndigheter og at tematikken står høyt på den idrettsinterne idrettspolitiske agendaen i tiden som kommer, herunder i det forberedende arbeidet inn mot neste års idrettsting.

2. *Ha ekstra oppmerksomhet knyttet til frivilligheten*

Frivilligheten er ryggraden i norsk idrett. Frivilligheten har vært skadelidende under pandemien, og det i en situasjon hvor det er stadig mer utfordrende å rekruttere frivillige – uavhengig av pandemisituasjonen. Derfor anbefaler utvalget at NIF, på samme måte som i punktet over om frafallet av aktive medlemmer, har fokus på å gjenreise frivilligheten etter pandemien i sin dialog og kommunikasjon med bevilgende myndigheter, og at tematikken står høyt på den idrettsinterne idrettspolitiske agendaen i tiden som kommer, herunder i det forberedende arbeidet inn mot neste års idrettsting.

3. *Ha oppdatere beredskapsplaner*

Utvalget mener at beredskapsarbeidet i NIF har vært godt under pandemien. Det er viktig at erfaringene fra dette arbeidet kan danne grunnlag for hvordan NIF kan håndtere en fremtidig krisesituasjon, og da særlig med tanke på et tett og effektivt samspill med særforbundene og idrettskretsene. Utvalget anbefaler at det utarbeides fremtidige beredskapsplaner i NIF som tar opp i seg erfaringene fra håndteringen av pandemien.

4. *Øve på beredskap i «fredstid»*

Beredskapsarbeid og krisehåndtering krever at organisasjonen i størst mulig grad vet hvordan dette skal håndteres. Ingen vet når neste krise oppstår, eller i hvilken form den kommer i. Utvalget anbefaler derfor NIF å gjennomføre simuleringer/øvelser med jevne mellomrom for å stå best mulig rustet ved en fremtidig krisesituasjon.

5. Diskutere kommunikasjonsmodeller til fleridrettslagene

Utvalget har ikke fullgod informasjon rundt hvordan idrettslagene oppfattet NIFs håndtering av pandemien. Men vi vet, blant annet gjennom utvalgsmedlemmet som er daglig leder i et fleridrettslag, at det er krevende å forholde seg til en slik situasjon hvor det er mange aktører som skal lyttes til; et idrettsforbund, et særforbund, en idrettskrets, en kommune etc. Utvalget anbefaler NIF å ha en åpen og god dialog med idrettslagene, og kanskje særlig med fleridrettslagene, for å legge til rette for god informasjon/kommunikasjon ved fremtidige kriser/uventede hendelser.

6. Ivaretagelse av toppidrettsutøvere

Utøvere peker i sin uttalelse på at pandemien har vært krevende, blant annet med tanke på opplevelsen av å få et de facto yrkesforbud og de psykososiale påkjenningene pandemien gav dem underveis. Utvalget anbefaler at Olympiatoppen, sammen med særforbundene, går i en nærmere dialog med utøvergruppen for å se nærmere på hva som er de viktigste læringspunktene fra pandemihåndteringen i et toppidrettsperspektiv.

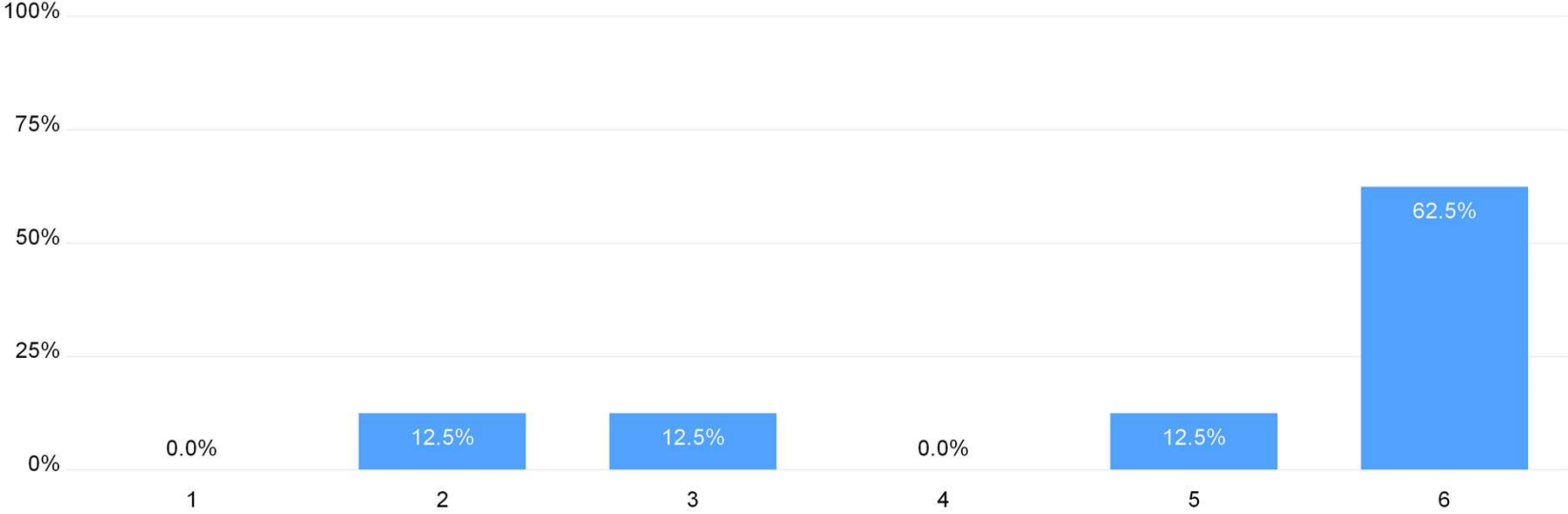
7. Fortsette å bruke og utvikle digitale kommunikasjonsformer

Utvalget registrerer at NIF, som de fleste andre store organisasjoner, gjennom pandemien i stor grad har anvendt digitale kommunikasjonsformer. Dette er en effektiv og bærekraftig måte å nå ut med viktig informasjon på – ikke minst i en krisesituasjon. Utvalget anbefaler NIF å fortsette å videreutvikle sine digitale kommunikasjonsflater til bruk i «fredstid» og ved fremtidige kriser/uventede hendelser.

Vedlegg A

Svar fra idrettskretser

Har NIF bidratt til å sikre at idretten har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern?(svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

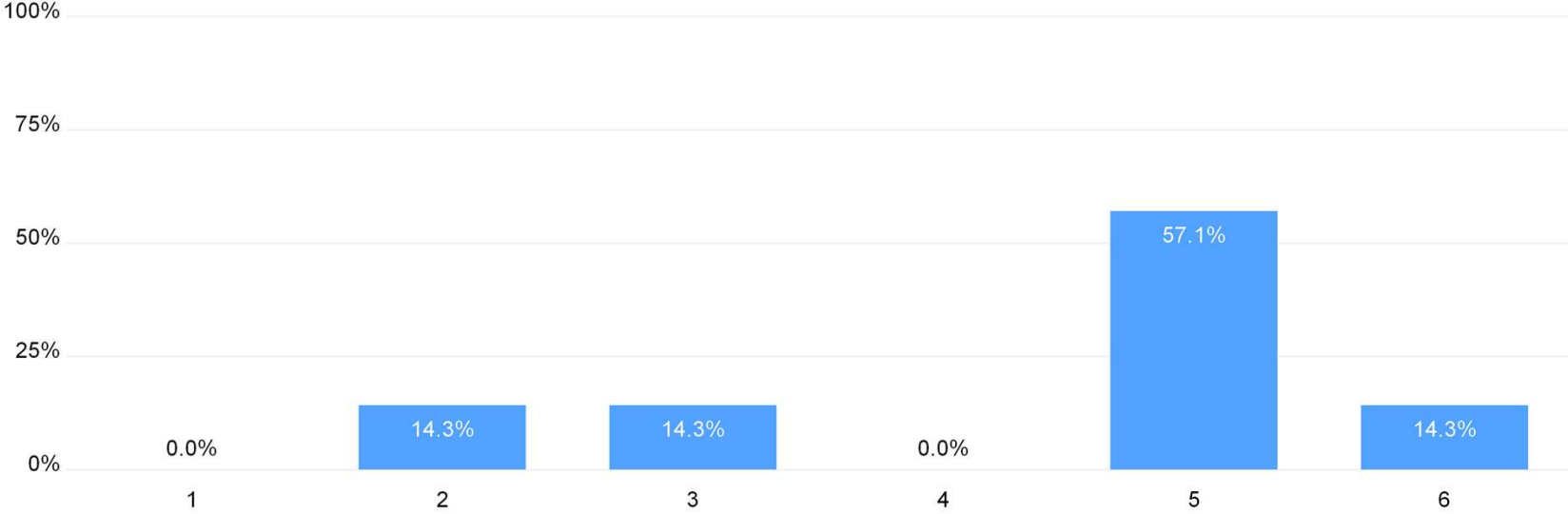

Observasjoner

Totalt

8

Har NIF bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten?(svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

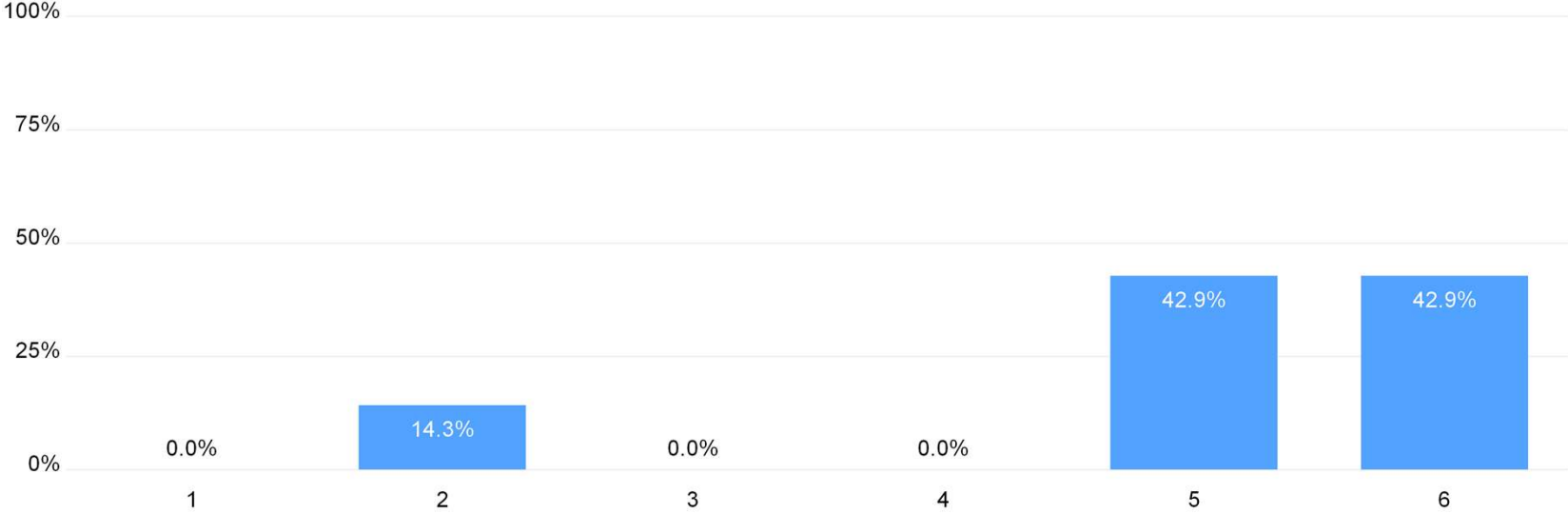

Observasjoner

Totalt

7

Har NIFs ledelse utøvd og koordinert et velfungerende krise- og beredskapsarbeid?(svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

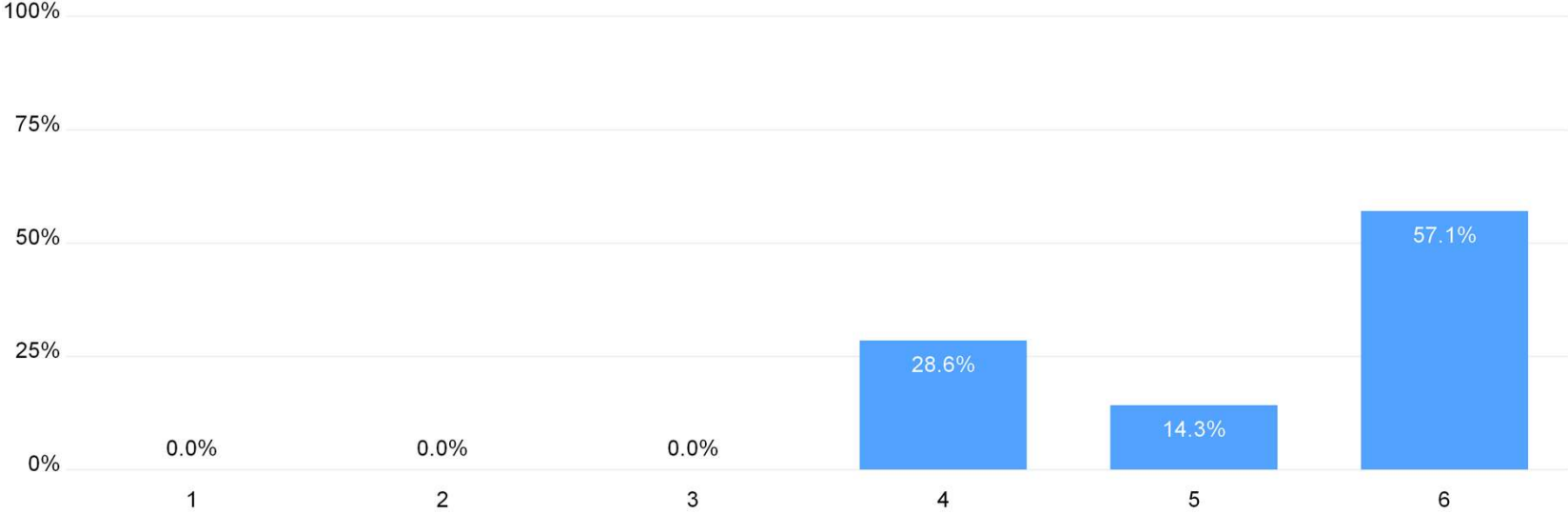

Observasjoner

Totalt

7

Har NIF bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov?(Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

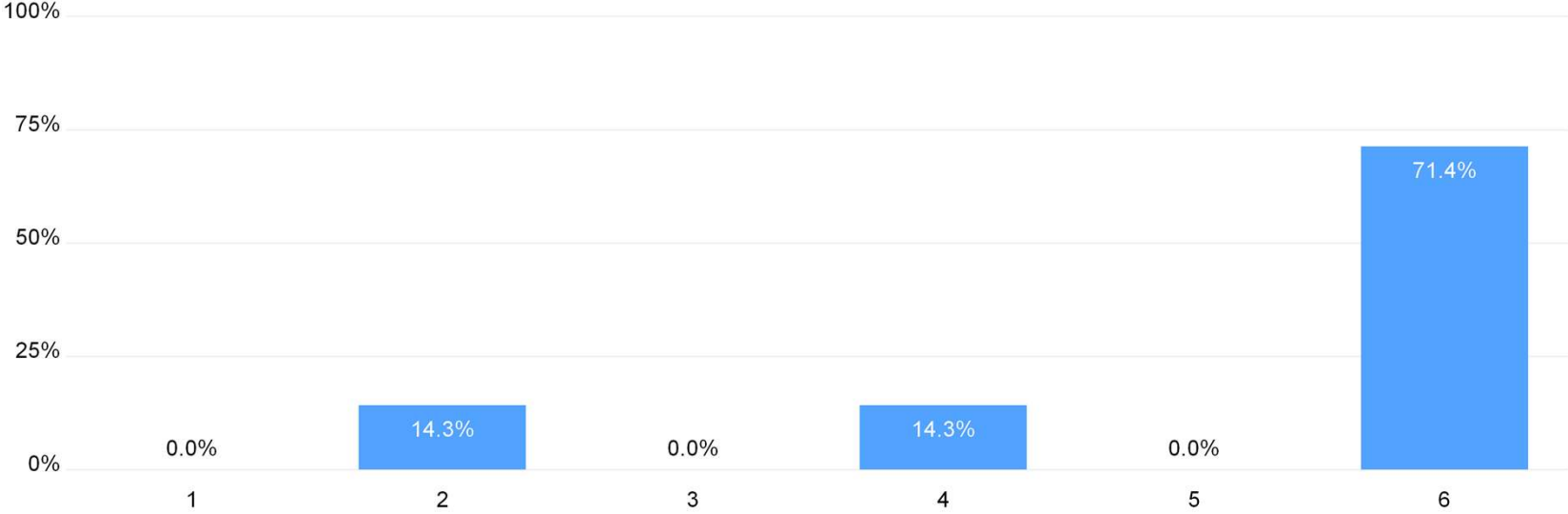

Observasjoner

Totalt

7

Har NIF ivaretatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i pandemien?(Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

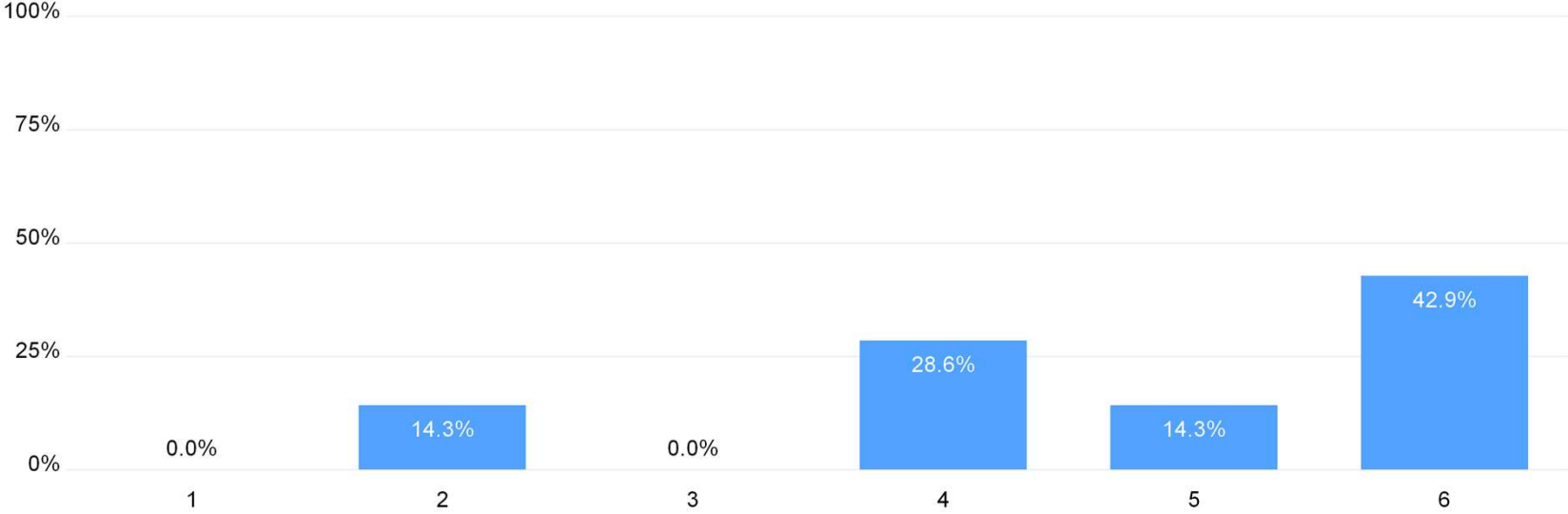

Observasjoner

Totalt

7

Har NIF ivaretatt idrettens omdømme underveis i pandemien? (Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

Observasjoner

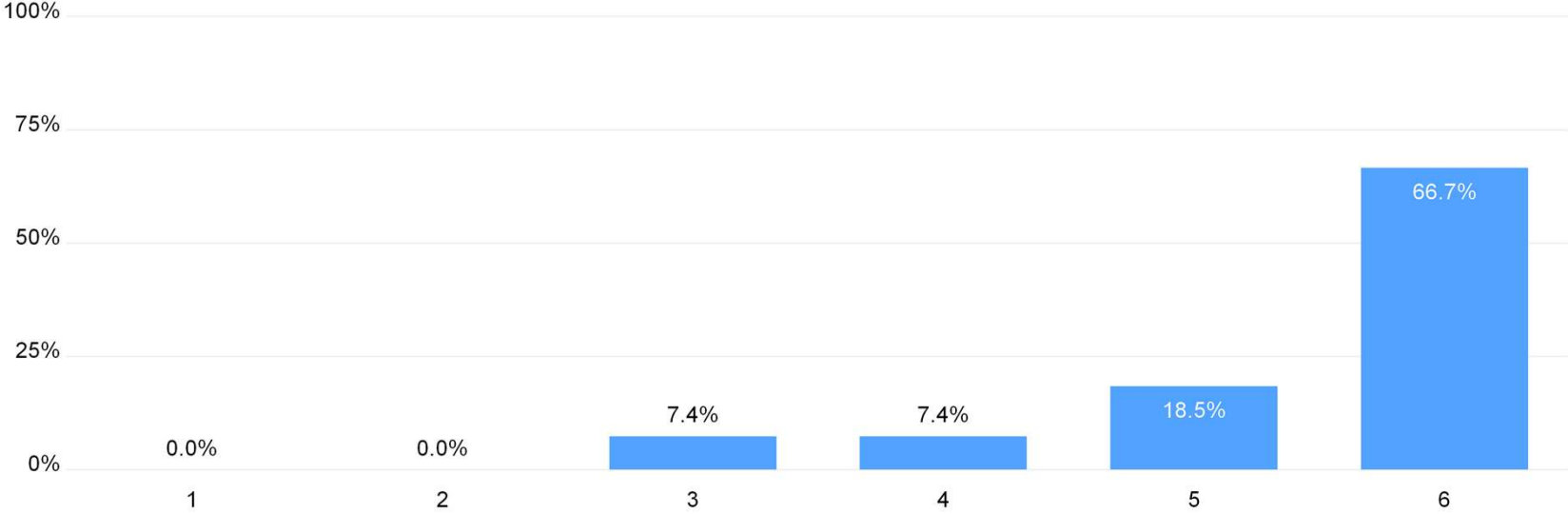
Totalt

7

Vedlegg B

Svar fra særforbund

Har NIF bidratt til å sikre at idretten har vært en ansvarlig aktør med tanke på folkehelse og smittevern?(svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

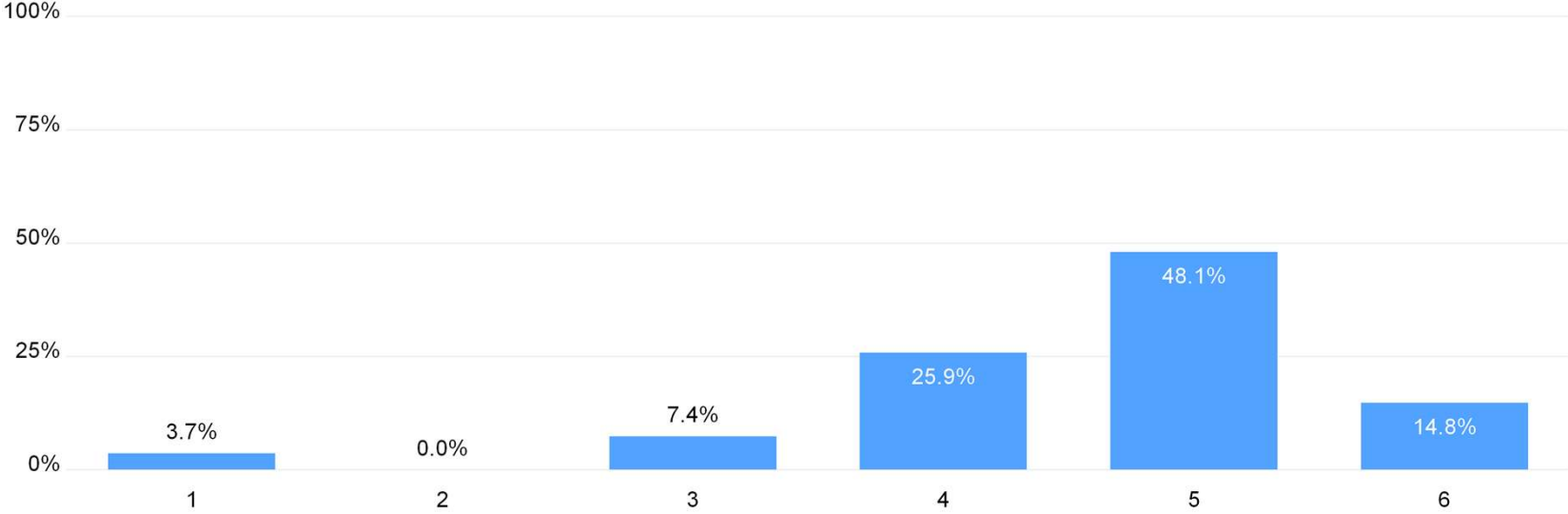

Observasjoner

Totalt

27

Har NIF bidratt til en tilstrekkelig rask og forsvarlig åpning av idretten?(svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

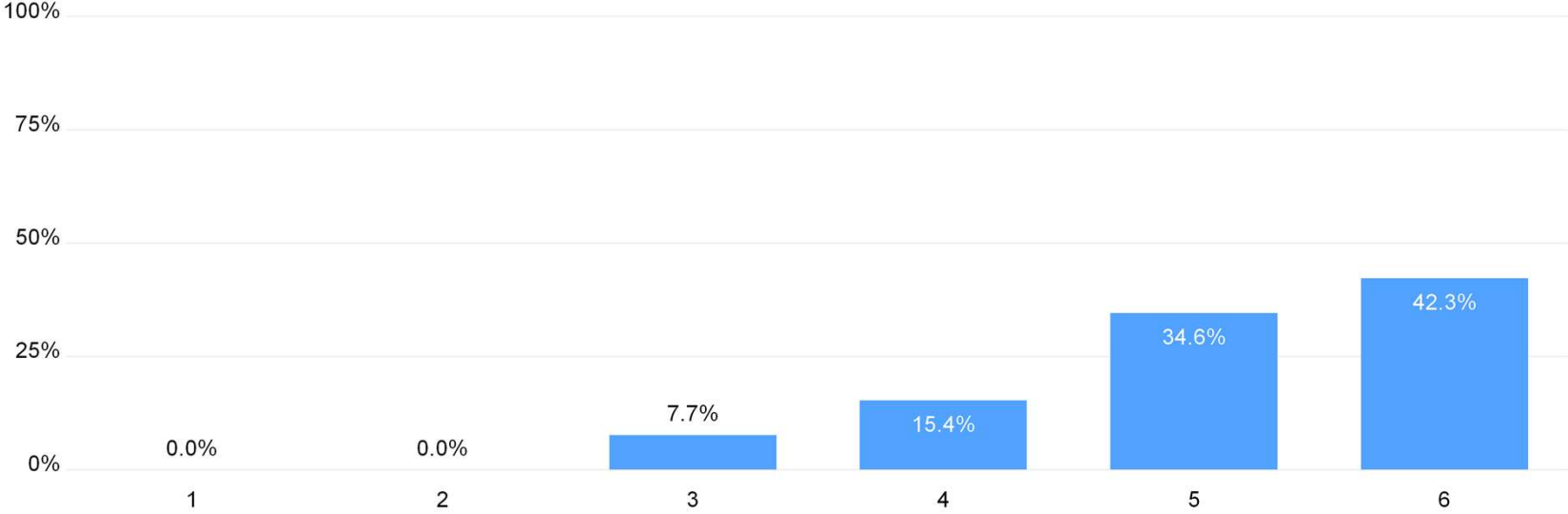

Observasjoner

Totalt

27

Har NIFs ledelse utøvd og koordinert et velfungerende krise- og beredskapsarbeid?(svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

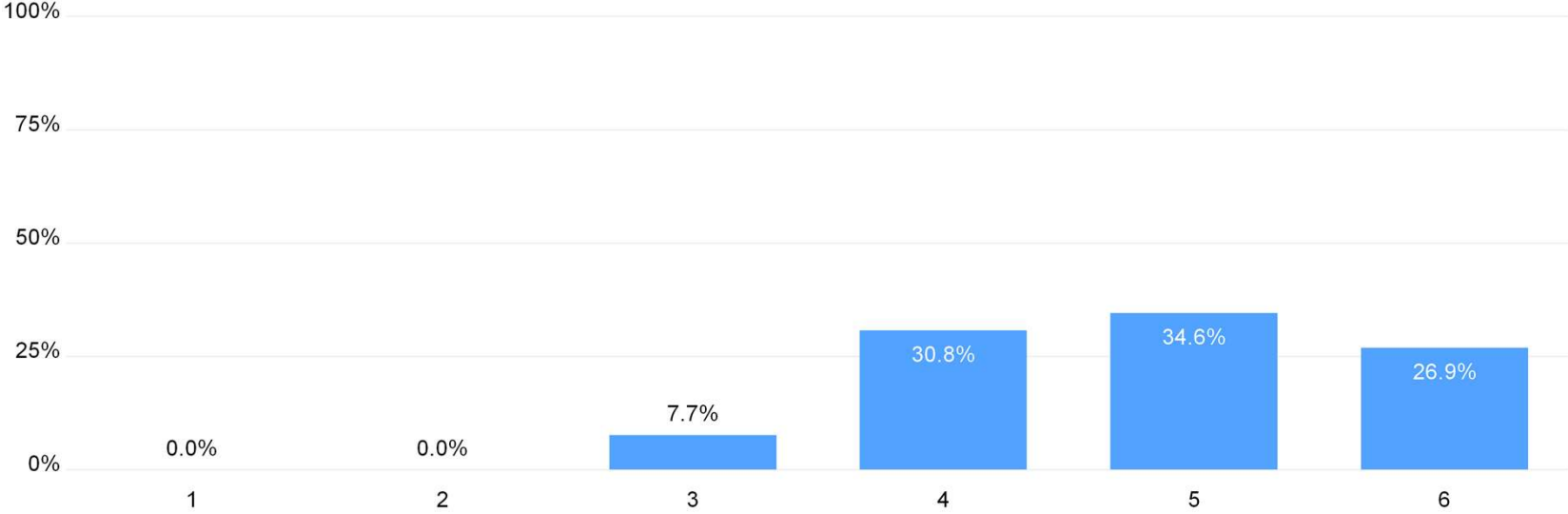

Observasjoner

Totalt

26

Har NIF bidratt til å sikre idrettsorganisasjonens økonomiske hjelpebehov?(Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

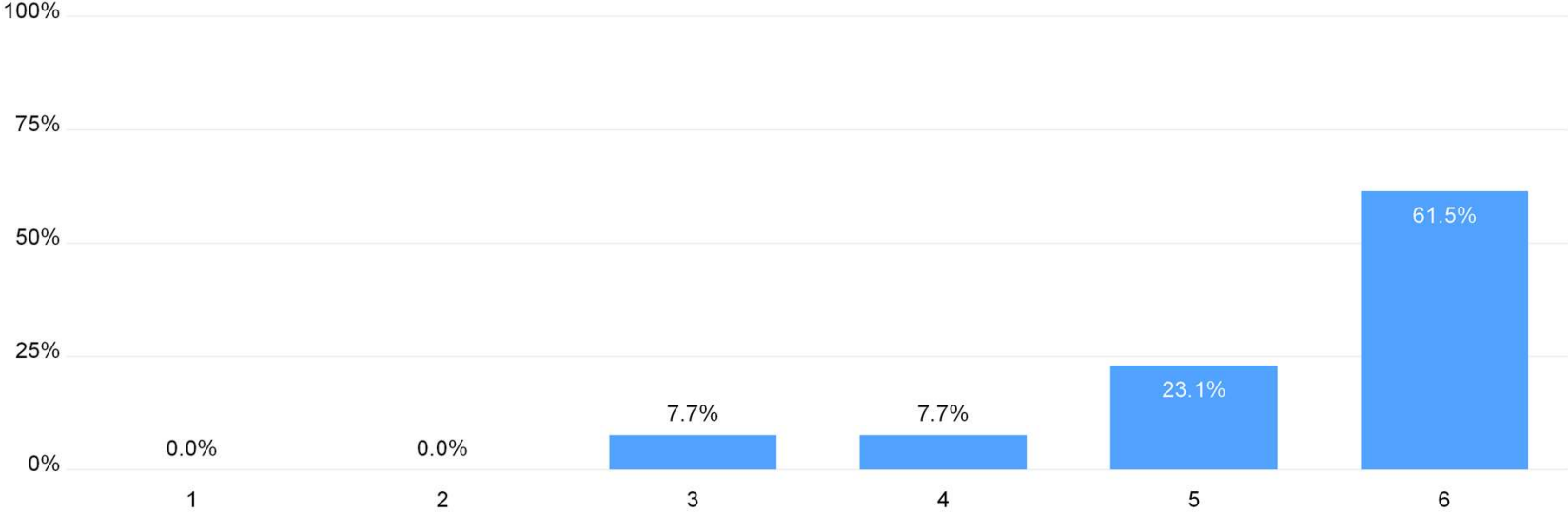

Observasjoner

Totalt

26

Har NIF ivare tatt idrettsorganisasjonens informasjonsbehov underveis i pandemien?(Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

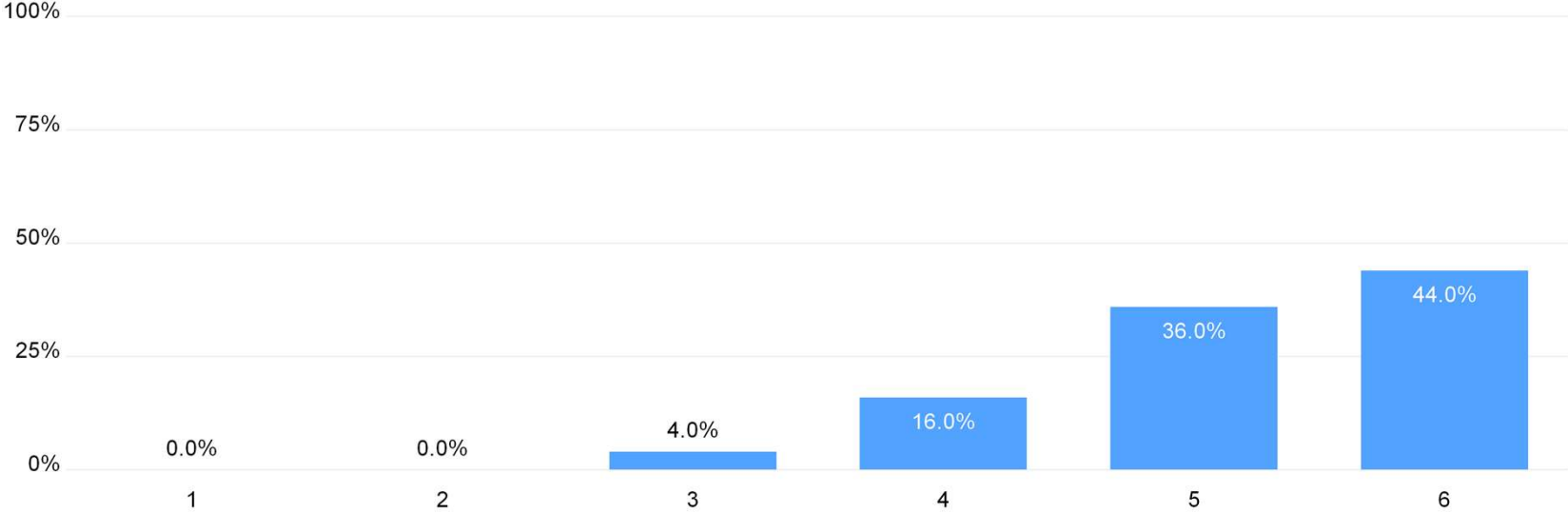

Observasjoner

Totalt

26

Har NIF ivaretatt idrettens omdømme underveis i pandemien? (Svar på en skala fra 1 til 6, hvor 1 er i svært liten grad og 6 er i svært stor grad)
Åpent kommentarfelt dersom man ønsker å utdype.

Observasjoner

Totalt

25